Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Najer Folksblat

פּרייז 20 גראָשען

היינט 8 זייטען

פֿירער פֿאָלקסבלאַט

אונפּאַרטייאישע פּאָליטיש-געזעלשאַפטליכע טאָג-צייטונג

Nr. 286 (978 | Łódź, Wtorek 14 Grudnia 1926 | פירטער יאָרגאַנג | לאָדז, דינסטאַג ט' טבת תרפ"ז. | Nr. 286 (978

אַדרעס פֿון רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: לאָדז, פּעטריקאָווער 21. טעל. 24-71 || Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21. Tel 247

נישט הכּבֿרען די שטייערען

פֿערזיכערט דער פֿינאַנץ-מיניסטער

דעפּ. ווישליצקי קריטיקירט שאַרף דאָס שטייער-סיסטעם, אויף דער זיצונג פֿון דער בודזשעט-קאָמיסיע

וואַרשאַ, 13. (טעלעפֿאָניש פֿון אונזער קאָרעספּאָנדענט) אויף דער היינטיגער זיצונג פֿון דער בודזשעט-קאָמיסיע בּיים סיים, איז אָנגענומען געוואָרען אין דער דריטער לעזונג דער בודזשעט-פּראָוויזאָריום פֿאַר'ן ערשטען קוואָרטאל 1927. אין דעם טעקסט ווי ער איז אָנגענומען געוואָרען אין דער צווייטער לעזונג. אינטערעסאַנט, אַז די רעגירונג האָט זיך נישט בּעמיהט צוריקצושטעלען די געשטראָכענע פּאָזיציע פֿון 1,293 008 זל, אָפּצוקויפֿען די פֿאַבריק „וואַנאַן" אין אָסטראָווי אַלע נייע אויסבעסערונגען, וואָס זענען אַריינגעטראָגען געוואָרען בּעת דער דריטער לעזונג זענען אָפּגעוואָרפֿען געוואָרען.

וואַרשאַ, 13 (טעלעפֿאָניש פֿון אונזער קאָרעספּאָנדענט) אויף דער נאָכמיטאָג זיצונג פֿון דער בודזשעט-קאָמיסיע, האָט זיך אָנגעהויבען אַ לענגערע דיסקוסיע איבּער'ן בודזשעט פֿון פֿינאַנץ מיניסטעריום פֿאַר'ן יאָהר 1927 - 1928.

מיט אַ שאַרפֿער רעדע איז בּיי דער געלעגענהייט אַרויסגעטרעטען דעפּ. ווישליצקי, וועלכער האָט זיך אָפּגעשטעלט אויפֿ'ן שטייערן-סיסטעם. ער זאָגט, אַז דאָס איצטיגע שטייערן-סיסטעם איז געשאַפֿען געוואָרען אין דער אינפֿלאַציע-צייט און אין דער עפּאָכע פֿון אַנטיסעמיטיזם און איז אַזוי-אַרום בּכלל נישט צוגעפּאַסט צו די היינטיגע בּעדינגונגען אין פֿערהעלטענישען. אַ חוץ דעם איז דאָס זעלבע שטייערן סיסטעם געבּויט געוואָרען אויף דער אויסראָטונגס-פּאָליטיק בּנוגע דער שטאָטישער בּעפֿעלקערונג

ווייטער זאָגט דעפּ. ווישליצקי, אַז הגם מיניסטער קלאַרנער האָט צוגעזאָגט, אַז די רעגירונג וועט אויסזוכען נייע שטייער צאָהלער, דאָך איז דאָס בּיז איצט נאָך נישט געשעהען, מען מאָהנט ווייטער איין די שטייערן פֿון די זעלבע קרייזען און ווי דער שטייגער איז — מאַטערט מען דערבּיי ווייטער יודען.

דעפּ. ווישליצקי, איז אין זיין רעדע אויך אַרויסגעטרעטען געגען די פֿריי זען קאָמיסיעס.

דער פֿינאַנץ-מיניסטער האָט אָבּער בּאַלד אויפֿן אָרט אָפּגעלייקענט, אַז עס זאָלען עקזיסטירען אַזעלכע קאָמיסיעס.

דעפּ. ראָזמאַרין ווייזט אויך אָן אויף פֿערשידענע פֿעהלערען פֿון שטייער-סיסטעם און שטעלט פֿעסט, אַז די רעגירונג היט נישט אָפּ די געגעבּענע הבטחות.

דער פֿינאַנץ-מיניסטער האָט קודם כּל אונטערגעשטראָכען, אַז די רעגירונג האַלט אַלע ידיעות וועגען שלעכטע אויסזיכטען פֿון האַנדעלס-בּילאַנס, פֿאַר פֿאַלשע. ער איז מודה, אַז אין שפּירט-מאָנאָפּאָל זענען טאַקע פֿאָרגעקומען מיסבּרויכען.

בּנוגע שטייערען, פֿערזיכערט דער מיניסטער, אַז קיין שום פֿערגרעסערונג, אָדער העכערונג פֿון שטייערען וועט נישט געמאַכט-ווערען.

וואָס שייך דעם בּעאַמטען-אַפּאַראַט, ווייזט אָן דער מיניסטער, אַז אין דער הינזיכט איז אַריינגעטרעטען אַ בּעדייטענדע פֿערבּעסערונג.

בּעת דער אָפּשטימונג זענען אָנגענומען געוואָרען אַלס דעזידעראַטען די פֿאָדערונגען פֿון דעפּ. ווישליצקי, אַז ס'זאָלען איינגעפֿיהרט ווערען האַנדעלס-פּאַטענטען פֿון 8 קאַטעגאָריעס, פּונקט ווי דאָס איז מיט די פּאַטענטען פֿאַר אינדוסטריע-אונטערנעהמונגען און אַז דער אומזאַץ שטייער זאָל בּעשטימט ווערען 1 פּראָצ. אין אַלע צווייגען פֿון האַנדעל.

בּיים פּונקט הכנסה פֿון שטייערען האָט דעפּ. בּירקאַ פֿון פּיאַסט פֿערלאַנגט אַז די פּאָזיציע פֿון פֿערמעגענס-שטייער זאָל בּעשטימט ווערען אויף 145 מיליאָן זל. אַנשטאָט ווי אין רעגירונגס-פּראָיעקט איז פֿאָרגעשלאָגען — 95. דער רעפֿערענט דעפּ. מיכאַלסקי האָט פֿאָרגעשלאָגען — 60 מיליאָן. דעפּ. ווישליצקי האָט פֿערטיידיגט דעם רעגירונגס-פֿאָרשלאָג פֿון 95 מיליאָן, דערבּיי האָט ער עס מאָטיווירט מיט דעם, אַז די פֿוחרים האָבּען שוין זייער חוב בּעצאָהלט און ס'איז שוין צייט, אַז אויך די פּריצים זאָלען אָנהויבּען צו צאָהלען זייערע חובות.

די פּאָזיציע איז אָנגענומען געוואָרען לויט'ן רעגירונגס-פּראָיעקט — 95 מיליאָן זלאָטעס.

יודישע פֿרוי, מיס גרינוואַלד

ווערט דעקאָרירט מיט „קושיוש זאַסלוגי".

וואַרשאַ, 13 (טעלעפֿאָניש פֿון אונזער קאָרעספּאָנדענט) היינט וועט אין שלאָס דער מלוכה-פּרעזידענט דעקאָרירען מיט'ן אָרדען פֿון „קושיוש זאַסלוגי" די אַמעריקאַנער יודישע פֿרוי, מיס גרינוואַלד.

מיס גרינוואַלד איז אַן אַמעריקאַנער יודישע פֿרוי, וואָס אַרבּייט זייט איבּער אַ יאָהר אויפֿ'ן געבּיט פֿון סאַניטאַרער טעטיגקייט אין יודישע שפּיטאָלען אין א. וו.

דער אַמעריקאַנער געזאַנדטער האָט פֿאָרשטעלענדיג די פֿרוי גרינוואַלד, אָנגעוויזען אויף די גרויסע פֿערדינסטען, וואָס זי האָט פֿאַר דער אַלגעמיינער בּעפֿעלקערונג פֿון פּוילען.

אויפֿ'ן „אויסלענדישען" שטייגער...

קאָוונאַ, 13 (טעלעגראַפֿיש דורך י.ט.א.) די קריסטליכע סטודענטען פֿון מעדיצינישען פֿאַקולטעט האָבּען געבּעטען בּיים רעקטאָר פֿון אוניווערזיטעט אַן ערלויבּניש אָפּצוהאַלטען אַ פֿערזאַמלונג וועגען יודישע מתים פֿאַר וויסענשאַפֿטליכע צוועקען.

הגם דער רעקטאָר האָט די ערלויבּניש נישט געגעבּען, איז די פֿערזאַמלונג דאָך אָפּגעהאַלטען געוואָרען. ס'איז אָנגענומען געוואָרען אַ רעזאָלוציע וואָס פֿאָדערט, אַז די יודישע סטודענטען זאָלען צושטעלען מתים, ווען נישט זאָלען די יודישע סטודענטען נישט צוגעלאָזט ווערען צו די אַרבּייטען אין אַנאַטאָמישען קאַבּינעט.

די אוניווערזיטעט-מאַכט האָט געשלאָסען די אַנאַטאָמישע אָפּטיילונג פֿון אוניווערזיטעט.

צענטראַלער סוחרים און פֿאַבּריקאַנטען-פֿערבּאַנד

פֿון דער לאָדזער וואָיעוואָדזשאַפֿט, פּעטריקאָווער 10.

צוליבּ דער דערנעהנטערונג פֿון ענטגילטיגען טערמין אויף אויסצוקויפֿען

פּאַטענטען אויפֿן 1927 (31-טען דעצעמבּער ה. י.) ½ יאָהר

מאַכען מיר בּעקאַנט אונזערע מיטגלידער, אַז אויפֿ'ן גרונד פֿון דער ערלויבּניש פֿון „איזבּאַ סקאַרבּאָוואַ" אין לאָדז לויט'ן № 77637 30394/26 פֿון 18-טען נאָוועמבּער 1926 ערלעדיגט די קאַנצעלאַריע אין די בּיוראָ-שעה'ן דאָס אויסקויפֿען האַנדעלס-פּאַטענטען אויף 1927 יאָהר.

מיטגלידער, וועלכע האָבּען נישט די מעגליכקייט אויסצוקויפֿען פּאַטענטען פֿאַר מזומן, קענען דאָס ערלעדיגען דורך הורצטערמיניגע וועקסלען אויסשליסליך פֿון דעם 15 בּיז'ן 25 דעצעמבּער ה. י.

אַלערליי אינפֿאָרמאַציעס אין דער אויבּענדערמאָהנטע פֿראַגע ערטיילט דער פֿעראיינס דירעקטאָר פֿון 10—12 און פֿון 4—6 אָוו.

צענטראַלער סוחרים- און פֿאַבּריקאַנטען-פֿערבּאַנד פֿון דער לאָדזער וואָיעוואָדזשאַ.

802

מזל טוב.

צו דער פֿערלאָבונג פֿון פֿרל.

עסטערא פּייבּושעוויטש

מיט ה' מעניא לייבּ

ווינשען אַ האַרציגען מזל טוב

די סעקציע פֿלייש-פֿיהרער.

אונזער געעהרטען שותף ה' פּיוועל און פֿרוי צו דער פֿערלאָבונג פֿון זיין ליבּע טאָכטער, פֿרל.

עסטערא פּייבּושעוויטש

מיט ה' מעניא לייבּ

גראַטולירען הערצליך און ווינשען דעם יונגען פּאָר אַ גליקליכע צוקונפֿט.

די שותפים.

אַ הערצליכען מזל טוב ווינשען מיר פֿרל.

עסטערא פּייבּושעוויטש

מיט ה' מעניא רייבּ

זאָל זייער לעבּענסוועג מיט בּלומען בּעצירט זיין.

עלטערן, שוועסטערן בּרידער,

גרויספֿאָטער און גרויסמוטער.

צו דער פֿערלאָבונג פֿון אונזערע ברידער'ן-טאָכטער פֿרל,

עסטערא פּייבּושעוויטש

מיט ה' מעניא רייבּ

ווינשען פֿיל גליק און עוויגעס צופֿרידענהייט.

מאָטעל פּייבּושעוויטש און פֿאַמיליע.

דוד פּייבּושעוויטש און פֿאַמיליע.

חיים פּייבּושעוויטש און פֿאַמיליע.

פֿריידעל פּייבּושעוויטש און פֿאַמיליע

איטשע פּייבּושעוויטש און פֿאַמיליע

און גרויסמוטער פֿעגעל מרים פּייבּושעוויטש.

נאָך קורצע און שווערע ליידען איז געשטאָרבּען אין עלטער פֿון 45 יאָהר אונזער טייערער און נישט-פֿערגעסענער פֿאָטער, בּרודער און פֿעטער נ. ע.

משה דוד בּ"ר ישראל ז"ל וואַלאַרד

די לויה קומט פֿאַר היינט, דינסטאַג, ט' טבת תרפ"ז, 12 אַ זייגער מיטאָג פֿון פּאָזנאַנסקי'ס שפּיטאָל, נאָוואָ-טאַרגאָוואַ 3—1, וועגען וואָס עס טיילען מיט אין גרויס צער

809

די אין טיפֿען טרויער הינטערבּליבּענע.

אַלטע בּיכער קויף איך:

איך קויף און פֿערקויף פֿערשידענע בּיכער, כ'גיבּ אויך אַהיים בּיכער אויסצולייענען בּיים צייטונגס-פֿערקויפֿער

וועלניאַרזש, אַלט-שטאָדט 1

מינדערהייטס-בלאק אין לעטלאנד

בילדעט די נייע רעגירונג לויט'ן אויפטראג פון פרעזידענט.

בראש פונ'ם מינדערהייטס-בלאק שטעהט דער יודישער דעפ. ראבינער מ. נוראק.

ריגע, 13 (ספ. טעל.) דער מלוכה-פרעזידענט י. טשאקסטע האט ארויסגערופען דעם לידער פון דעמאקראטישען מעוטים-בלאק דעפ. מ. נוראק און איהם אפיציעל פארגעלעגט, אז דער מעוטים-בלאק, אלס די גרעסטע אפאזיציע-גרופע נאך די ס.-ד. וועלכער האט מיטגעהאלפען צו ווארפען אלבערינגס קאבינעט זאל איבערנעהמען אויף זיך די רעגירונגס-בילדונג.

דעפ. מ. נוראק האט דערקלערט דעם מלוכה-פרעזידענט, אז דער דעמאקראטישער מעוטים-בלאק וועט פרובען לויט דער מעגליכקייט די אויפגאבע דורכפיהרען.

עס איז כדאי צו בעמערקען, אז דאס איז דער ערשטער פאל אין פארלאמענטארישען לעבען פון לעטלאנד ווען די מעוטים, און דערצו נאך א יודישער דעפוטאט זאל ווערען אפיציעל בעפולמעכטיגט צו בילדען די רעגירונג.

אגראנדיעזער פלאן צו ליקווידירען די ארבייטסלאזיגקייט אין א"י.

ירושלים, 13. (ספ. טעל.) דאזוגען פארגעקומען א רייהע קאנפערענצען פון דעם ארבייטס-אמט, ביי דער ציוניסטישער עקזעקוטיווע, מיט די פעראינטערעסירטע ארבייטער-פארטייען וועגען אויסארבייטען א פלאן אויף צו ליקווידירען אינגאנצען די ארבייטסלאזיגקייט אין לאנד.

די קאנפערענצען האבען דערפיהרט צו א פלאן, וואס זעהט פאר תיכף אונטערצונעהמען א רייהע ארבייטען, וועלכע וועלען בעשעפטיגען 7 טויזענד ארבייטער אויף א צייט פון 10 חדשים.

די ציוני. עקזעקוטיווע בעהאנדעלט איצט דעם פראיעקט און אויב זי וועט א:הם אקצעפטירען וועט זי שיקען א ספעציעלען שליח קיין אמעריקא צום פרעז. ווייצמאן, בכדי צו שאפען די נויטיגע מיטלען פון קרן היסוד און אנדערע קוועלען.

עס פאדערט זיך א סכום פון 250 טויזענד פונט, וואס עס דארף געגעבען ווערען אלס הלואה פערשידענע געזעלשאפטען, וועלכע וועלען די ארבייטען דורכפיהרען.

בערדיטשעוו ווערט יודישיזירט.

בעאמטע מוזען קענען יודיש.

כארקאוו, (י.ט.א.) די בערדיטשעווער מאכט ארגאנען האבען אנגענומען א רייה ווייטערדיגע בעשלוסען וועגען צופאסען דעם ארטיגען סאוויעטישען אפאראט צו בעדינען די יודישע בעפעלקערונג אויף איהר מוטער-שפראך.

די בעשלוסען זענען דאס מאל נוגע דער פינאנץ-און ווירטשאפטליכער אפטיילונג פון שטאט. לויט די בעשלוסען וועט דער פינאנץ-אינספעקטאר, אדער זיין פערטרעטער מוזען בעהערשען די יודישע שפראך.

א חוץ דעם מוזען אלע געשעפטס-בלאנקען, אקטען און פעראָרדנונגען ארויסגעגעבען ווערען אויך אויף יודיש. אין די אפטיילונגען, וואס קומען אין בעריהרונג מיט דער יודישער בעפעלקערונג, מוזען אויך די בעאמטע בעהערשען די יודישע שפראך אין ווארט און שריפט.

דאס זעלבע בעציהט זיך אויך אויף דער שטאטישער ווירטשאפטליכער אפטיילונג.

פראטעסט פון ווארשאווער קהלה-ראט

געגען די פאגראמען אין רומעניען.

ווארשא, 13 (טעלעפאניש) אויף דער נעכטיגער זיצונג פון קהלה ראט איז אנגענומען געווארען א פראטעסט-רעזאלוציע געגען די פאגראמען אין רומעניען, וואס איז פארגעשלאגען געווארען פון ד"ר גאטליב.

די רעזאלוציע לויטעט:

„דער ראט פון דער יודישער קהלה שיקט איבער דער יודישער קהלה אין קישינעוו און דער גאנצער יודישער בעפעלקערונג אין רומעניען זיין טיפסטען מיטגעפיהל צוליב די עקסצעסען, וואס זענען דארט פארגעקומען געגען יודען.

דער ראט פון דער קהלה דריקט-אויס זיין שארפסטען פראטעסט געגען דעם סיסטעם פון ענטרעכטונג און רדיפות, וואס הערשט אין רומעניען לגבי די דארטיגע יודישע בירגער און געגען די רומענישע כוליגאנעס, וואס זענען אנגעפאלען אויף דער פרידליכער יודישער בעפעלקערונג, פערלעצט זייער מענשליכע רעכט און בעליידיגט זייער יודישען כבוד“.

בלויז יודישע ארבייטער

וועלען זיין בעשעפטיגט ביים האפען אין חיפה.

לאנדאן, 13 (ספ טעל.) אין צוזאמענהאנג מיט'ן ענדגילטיגען בעשלוס וועגען דער הלואה פון $4\frac{1}{2}$ מיליאן פונט פאר ארץ ישראל איז פארגעקומען א זיצונג פון דער פארלאמענט-קאמיסיע אויסצוארבייטען די איינצעלהייטען פון דער הלואה און די בעזונדערע פאראגראפען. קאלאנעל וועדזשוואוד האט געשטעלט דעם קאלאניען-מיניסטער, עמערי, 2 פאדערונגען: 1) ביים בויען דעם האפען אין חיפה זאלען זיך בעשעפטיגען אויסשליסליך יודישע ארבייטער, 2) די רעגירונג זאל פערזיכערן פאר די ארבייטער גוטע פענסיעס, ווענינסטענס אזוי פיל, וויפיל מען צאהלט אין פראנקרייך און אין ענגלאנד. בנוגע דער ערשטער פאדערונג האט דער מיניסטער געגעבען א פערזיכערונג, אז ביים האפען אין חיפה וועלען זיין בעשעפטיגט אויסשליסליך יודישע ארבייטער, בנוגע דער צווייטער פאדערונג האט דער מיניסטער ערקלערט, אז ער קאן נישט וועגען דעם פערזיכערען אבסאלוט, אבער די רעגירונג וועט זיך בעמיהען צו טון אלץ, וואס מעגליך איז אין דער ריכטונג.

רעדע פון נחום סאקאלאוו

אויף דער גרויסער קרן-קימת פייערונג אין לאנדאן.

לאנדאן, (י. ט. א.) אין צוזאמענהאנג מיט'ן 25-יאהריגען יובילעי פון קרן קימת איז אין לאנדאן פארגעקומען א גרויסע פערזאמלונג אונטער'ן פארזיץ פון ה' פילים גדליה, פרעזידענט פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע אין ענגלאנד. די פערזאמלונג איז געצייכענט געווארען דורך אנצינדען חנוכה-ליכטלעך.

מיט א גרויסער רעדע איז ארויסגעטרעטען נחום סאקאלאוו. חנוכה, האט ער געזאגט, איז איינער פון די שענסטע יודישע יום-טובים. סאקאלאוו מאכט א פאראלעל צווישען די צייטען פון די מכבים און אונזער היינטיגער צייט. די צייטען פון די מכבים זענען אונז אזוי נאהענט און פערשטענדליך. דער קאמף פון די מכבים מיט די גריכען איז געווען א קאמף פון צוויי וועלט-אנשויאונגען. דאס איז געווען א קאמף נישט נאר פאר דער רעליגיע און נאציע, נאר אויך פאר דער מאראלישער אויפלעבונג.

סאקאלאוו האט ווייטער כאראקטעריזירט די פערזענליכקייט פון שעפער פון יודישען נאציאנאל-פאנד פראפ. שאפירא. איצט זענען פערהאן אזעלכע, וואס ווארפען פאר, אז דער ציוניזם איז צו בעגרעניצט, צו ענג פאר זיי. מען וואלט די דאזיגע אונצופרידענע געקענט אנווייזען אויפ'ן קרן קימת. וואס האט אנגעהויבען זיין טעטיגקייט אלס קליינע אינסטיטוציע און איצט האט ער זיך צעוואקסען שטארק און מעכטיג. ארץ-ישראל מאכט איצט אדורך אנ'עקאנאמישען קריזיס, אבער דער קריזיס וועט פאריבערגעהן און די יודישע נאציאנאלע היים וועט געבויט ווערען.

רעכטע גרייטען זיך אנצוגרייפען דעם אויסערן-מיניסטער.

ווארשא, 13 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) אין די סיים-קרייזען ערווארט מען מיט גרויס אינטערעס די מיטוואך'דיגע זיצונג פון דער אויסערן-קאמיסיע. די רעכטע זאלען שארף ארויסטרעטען געגען אויסערן-מיניסטער זאלעסקי צוליב דעם אדורכפאל אין גענף.

היינט קומט דער אויסערן-מיניסטער.

ווארשא, 13 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). היינט אדער מארגען קומט דער אויסערן-מיניסטער קיין ווארשא.

קריסטליכער אפיציר היפנאטיזירט א יודישע כלה

און נעמט זי אוועק פון אונטער דער חופה.

וויען, (יט"א).-גאנץ וויען קאכט איצט מיט דער מערקווירדיגער געשיכטע ווי אזוי א קריסטליכער אפיציר האט היפנאטיזירט א יודישע כלה אין דער צייט ווען זי איז שוין געשטאנען מיט איהר חתן אונטער דער חופה, און און האט איהר פון דער חופה אוועקגענומען.

דער נאמען פון דעם אפיציר איז איוואן באליטש.

די היפנאטיזירטע כלה, וועמעס נאמען איז שילאג, איז פערשוואונדען צוזאמען מיט דעם אפיציר.

די פאליציי און דער חתן זוכען זיי איצט ארום און האבען זיי דערווייל נישט געפינען

דער אפיציר איז ערשינען אויף דער חופה צערעמאניע פונקט דאן ווען דער חתן האט שוין געהאלטען ביים אנטון דער כלה דאס קידושין-פינגערל און זאגען דעם „הרי את“. ער האט זיך דורכגעשפארט צום פלאץ וואו די חתן-כלה זענען געשטאנען, און היפנאטיזירענדיג די כלה גלייך אויפ'ן פלאץ, האט ער זי אוועקגענומען פון אונטער דעם חתנ'ס הענד און איז, צו דער ערשטוינונג פון די מחותנים און אלע ארומיגע, פערשוואונדען געווארען מיט איהר אויף אנ'אויטאמאביל.

„יודישע געזעלשאפטליכקייט דארף האבען דאס רעכט

צו זאגען איהר ווארט ביי דער יודישער קאלאניזאציע אין רוסלאנד“.

ריגא, 13 (ספ. טעל.) אין זאל פון פאלאס איז פארגעקומען א פערזאמלונג פון דער געזעלשאפט „אסעק“, אויף וועלכער עס זענען ארויסגעטראטען מיט רעדעס דער שריפטשטעלער ה. ד. נאמבערג, ד"ר שאך-אנין און ס. ראבינאוויטש, וועלכע האבען זיך אקארשט צוריקגעקעהרט פון רוסלאנד, וואו זיי האבען אנטייל גענומען אויף דער קאנפערענץ פון „אזעט“. אין צענטר פון דער פערזאמלונג איז געווען די קורצע, אבער אינטערעסאנטע רעדע פון ה. ד. נאמבערג.

— „די איינארדנונג פון יודען אויף ערד — זאגט ה' נאמבערג — איז נישט נאר א ריין עקאנאמישע ערשיינונג, נאר אויך א פאקטאר צו שאפען אין רוסלאנד א יודיש נאציאנאלען באזיס. דאס האט בפירוש בעטאנט דער פארזיצער פון „ציק“ קאלינין אין זיין גרויסער רעדע, אויף דער קאנפערענץ. דאס איז אויך די מיינונג פון לארינען. ביי אנ'אנדער מיינונג האלטען זיך אבער די יעווסעקען. זיי בעטראכטען דאס גאנצע קאלאניזאציע - ווערק אין רוסלאנד ווי א ריין סאוויעטישע און סאציאליסטישע בויאונג. אויב די יודען פון דער גאנצער וועלט ווייזען ארויס צו דער קאלאניזאציע אין רוסלאנד סימפאטיעס, איז דאס דערפאר, ווייל זיי זעהען דערין נישט נאר אנ'אינערליכע סאוויעטישע אנגעלעגענהייט, נאר אויך די טיילווייזע פערווירקליכונג פון א פראצעס, וואס דארף אויך פארקומען אין די אנדערע יודישע קיבוצים. מיט דער צייט וועלען א סך גרויסע טיילען פון יודענטום זיין געצוואונגען אריבערצוגעהן צו ערד-ארבייט. וואו דאס וועט זיין מעגליך וועלען זיי זיך בעזעצען אויף ערד אין זייערע היימאט-לענדער גופא, וואו דאס וועט נישט זיין מעגליך, וועט זייער קאלאניזירונג זיין צונויפגעבונדען מיט'ן פראצעס פון עמיגראציע. די פרובען פון קאלאניזאציע אין ארגענטינע, ארץ-ישראל און קאנאדע, בעווייזען, אז אין יודישען פאלק לעבט כסדר די שטרעבונג צו שאפען פאר זיך אנ'אנהאלט אויפ'ן באדען. אין רוסלאנד האט א גאנצע רייה בעדינגונגען פערלייכטערט דעם דאזיגען פראצעס.

צום סוף דערקלערט ה. נאמבערג, אז ער איז איבערצייגט אז די ראטען-מאכט מיינט עס גאנץ ערנסט מיט דער יודישער קאלאניזאציע. פונדעסטוועגען מוז אבער געזאגט ווערען, אז די סאוויעטען-מאכט שאצט אפ דערביי די סימפאטיעס וואס זענען צו דעם קאלאניזאציע-ווערק דערוועקט געווארען צווישען יודען און וועלכע דריקט זיך אויס אין די געלד-מיטלען, וועלכע פלסען קיין רוסלאנד אריין. אבער אויב מען וויל האבען הילף און סימפאטיעס, דארף די יודישע געזעלשאפטליכקייט אויך האבען צו זאגען איהר ווארט ביים ארגאניזירען די קאלאניזאציע און מאר זיך נישט בעגניגען בלויז מיט'ן שיקען געלד-מיטלען.

ס. ראבינאוויטש האט גערעדט וועגען פאקטישען מצב פון דער יודישער קאלאניזאציע אין ס.ס.ס.ר.

די לאגע פון די קאלאניסטען איז חייט נישט קיין גלענצענדע. ס'רוב קאלאניסטען זענען נישט געווען צוגעגרייט צו לאנדווירטשאפט. דער רעדנער האלט, אז דאס יודענטום שטעהט ערב דער שאפונג פון א רעכטליך-געשיצטער היים אין כערסאנער ראיאן פון ס.ס.ס.ר.

ד"ר שאך-אנין רעדט וועגען דער גרויסער ארבייט פון דער סאוויעטישער רעגירונג אויפ'ן קאלאניזאטארישען געביט און וועגען די דערגרייכונגען פון די יודישע פויערים, וועמענס ארבייט זענען געווארען א מוסטער פאר זייערע קריסטליכע שכנים.

טליתים-פאבריק

אויסארבייטונג פון וואלענע, האלב-וואלענע זיידענע טליתים כמו טערקישע, ווי אויך טליתים-קטנים הורט און דעטייל! מיט אויספערטיגונג, אויך גארטלען, שפאניעס און ציצית צו בעקומען ביליגער ווי איבעראל

ביי א. ה. ציטרינאווסקי, קאמיענא 1,

אין צווייטען הויף, פארטער. קומט און איבערצייגט אייך! 698

בעמערקונג: ס'ווערען אויך אנגענומען אלטע טליתים צו וואשען.

אכטונג! אין מיין ערשטקלאסיגער אכטונג!

קירזשנערייי ווערען אנגענומען זעמטליכע פעלץ-אויסארבייטונגען, פון אייגענער און אנפערטרויטע ווארען צו ביליגע פרייזען. גוטע בעדינונגען.

מ. שאליט, פעטריקאווער 33

עס קלינגט שוין איי גאנץ לאדז,

אז אלע ארט ביטען. פאראניעס, רעקורסען, אפעלאציעס און אלע געריכטס-, פינאנס-, אדמיניסטראטיווע און קאמונאלע אינסטאנציעס ווערען אמבעסטען, אמביליגסטען און אמשנעלסטען ערלעדיגט אין ביורא

„פאלאניא“ אלעיא 1 מאי 7.

ווכטיגע בעמערקונג: טעגליך פון 5 ביז 7 ווערען ערטיילט עצות און אנווייזונגען אין אלע שטייער-אנגעלעגענהייטען דורך ה' לעאן שווייצער איבערזעצונגען: הא דעלס און פריוואט קארעספאנדענץ, קאנטראקטען פראז טעסטירמע וועקסלען ווערען אנגענומען אויפצומאנען מיט אייגענע קאסטען.

מיטגלידער פון פראפעסיאנעלע פעראייגען צאהלען 25% ביליגער.

בעקאנטמאכונג.

איך אלס בעוואוסטער פאכמאן, מאך בעקאנט מיינע ג. קונדשאפט, דאס די פאבריק פון שאמאט-אייוועז און קוכעז פון די בעוואוסטע פירמע גרינהאלץ און ראזענבלום פון וואלטשאנסקא 63 איז געווארען סעפארירט און כ'האב געעפענט א פאבריק אויף

פעטריקאווער 37

וואו איך בעזיץ א גרויסען אויסוואהל פון פערשידענע

שאמאט-אייווען און קוכען

רעיעלע בעהאנדלונג! פינקטליכע אויספיהרונג!

מיט אכטונג י. גרינהאלץ, פעטריקאווער 37.

707

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז. 14. דעצעמבער 1926

גלייכבערעכטיגונג

חי סט. גראבסקי שטעלט זיך פאר.

ער לעבט נאך, און ווירקט נאך... ווי א פינסטערער שאטען, ווי א געשפענסט ווייזט ער זיך אפט, אונזער עקס-בילדונגס - מיניסטער, סטאניסלאוו גראבסקי, און „קלעהרט אויף" דעם ספעציעלען קאָנסומענט פון דער „גאזעטא ווארשאווסקא פאראננא" (דווא גראשע) די איצטיגע לאגע, וואס ער האלט, פערשטעהט זיך, פאר אנ'איבערגענגליכע, פאר אנ'עת צרה פאר אנ'אנשיקעניש פון זיין ליבען נאמען, וואס וועט מיט דער צייט געענדערט ווערען, און, אז דאס גרויסע פאלק וועט זיך ריכטען לויט זיינעם, סט. גראבסקי'ס פראקטישען שכל וועט ער און זייגס - גלייכען אויפגעריכט ווערען, און עס וועט זיין חדש ימינו כקדם...

איצט בעהאנדעלט דער ה' גראבסקי אין דער נעכטיגער „דווא גראשע" די פראגע וועגען ענדערען די וואהל-ארדינאציע, און, ביי דער געלעגענהייט — עס שמעקט דאך מיט וואהלען! — דערצעהלט ער, אז —

„די רעכט פון די מינדערהייטען — דאס זעהען דאך נישט די רעכט פון א סובערען, אדער דעם בעל-הבית פונ'ם לאנד, ובפרט קאנען זיי נישט גלייך זיין צו די רעכט פון דער מעהרהייט".

„די מעהרהייט — זאגט ער — טאר קיינמאל נישט מאיאָריזירט ווערען דורך דער מינדערהייט".

און ווייטער:

„דער פרינציפ פון גלייכמעסיגער השפעה מצד אלע פוילישע בירגער אויף די מלוכה - אינטערעסען איז שוין בטל געווארען לטובת דער נישט-פוילישער בעפעלקערונג פון פוילען".

און — מחמת די פארלאמענטארישע פארשטעהערשאפט פון די קרעסען איז לעת עתה נישט קיין עכט-פוילישע, א גלייכגילטיגע לגבי די פוילישע אינטערעסען און אפט אפילו א פיינדליכע א. א. וו. א. וו. „מוז די פוילישע בעפעלקערונג דארט טערזיכערט-ווערען נעגען דער מאיאָריזירונג פון דער נישט-פוילישער בעפעלקערונג". אלזא: „אין די קרייזען, וואו די פוילישע בעפעלקערונג בעטרעפט נישט קיין 50 פראצענט, מוזען דעריבער די נאציאָנאלע וואהל-קוריעס בעקומען דיזעלבע צאהל מאנדאטען, וואס די וואהל קוריעס פון די נאצ. מינדערהייטען".

דאן, מיינט דער ה' סט. גראבסקי, דער געוועז. בילדונגס-מיניסטער, וועט שוין גוט זיין און קאזאצקער יושר וועט הערשען אויף דער פינסטערער וועלט, וואס האט זיך געגען איהם, געבענ, אזוי פערזינדיגט.

דאן וועט, הייסט עס, קומען די גלייכבערעכטיגונג אין אונזער לאנד, די יושר'דיגע רעכט-פערטיילונג, וועלכע ער און זיין לייבליכער ברודער אנערקענט, און די „מעהרהייט" — זייער מעהרהייט! — וועט, געבען, נישט געקריוודעט ווערען פון די מאיאָריזירטע מינדערהייטען, וועלכע האבען דאך, כידוע, ביי אונז א סך צו זאגען, און וועלכע מען הערט, פיי ווי אין טראק (אזא שטעטעל אויף די מזרח קרעסען...)

משמעות, אז „דער וואלף איז זאט, און דער שעפס פערצוקט", וועט דער דער ה' גראבסקי איבער: „אי ווילק סיטי אי אווצא צאלא"...

מן.

Dr PRYBULSKI

צוריקגעקעהרט.

זאנאדוכא 1, טעלעפאן 25-38

העטנעריש און האר - הויט - קראנקהייטען, מענער-שוועכע, בעהאנדלונג מיט קווארץ-ליכט (האר-אויספאל), רענטגען-שטראהלען.

נעמט אן פון 9—1 און פון 4—8 אווענד, דאמען פון 4—5 נאכם.

צוויי גרויסע יודישע רעפעראטען אין פאריז

„ארץ ישראל, געזעהן דורך א גוי". — נייע שווערליכע פאגראם-דאקומענטען.

צוויי רעפעראטען האט די ריהרעוודיגע — איצט ענערגישסטע יודישע ארגאניזאציע אין פראנקרייך — „אוניאן אוניווערסעל דע לא זשענעס זשויוו" איינגעארדענט אנשטאט דעם צוגעזאגטען רעפעראט פון געוועזענעם מיניסטער דע מאנזי. ער האט געזאלט רעדען וועגען „ד'איזראעלי דעם פאליטיקער, מענש און יוד". אנשטאט איהם זענען אויפגעטרעטען צוויי אנגעזעהענע זשורנאליסטען, דער פראנצויז אדער ווי ער אליין זאגט, דער „גוי" פיער בערנארדי, דער בעקאנטער פראנצויזישער זשורנאליסט און מיטארבייטער פון „וואלאנטע", וועלכער איז אויף דער איינלאדונג פון ד"ר וויצמאן געפאהרען קיין ארץ-ישראל און סיריען און דער יודיש-פראנצויזישער זשורנאליסט בערנארד לעקאש, וועלכער האט געבראכט אנ'ערשיטערענדען גרוס פון די אוקראינער פאגראמען. דער פארזיצענדער פונ'ם אווענד, דער דיכטער אנרי. מארקס, שטעלט פאר דעם גרויסען פובליקום דעם ערשטען רעפערענט.

בערנארדי'ס רעפעראט.

— „איינדריקען פון פאלעסטינא. דער ציוניזם געזעהען דורך א גוי" — אזוי הייסט פיער בערנארדי'ס רעפעראט אין מען מוז אנערקענ'ען, אז פיער בערנארדי האט א שארפען אויג און קען טיף אריינקוקען.

דער ערשטער קאנטאקט מיט ארץ ישראל איז פאר בערנארדי'ן געווען א פראכטפולער: נעבען די וויסטענישען, וואו נאקעטער שטיין גלאנצט אין ברענענדע זון-שטראהלען. וואקסט אויס פלוצלינג א נייע שטאט תל-אביב — א שטאט, וואס זעהט אויס ווי א דעקאראציווע קונסט-אויסשטעלונג. און נישט בלויז אויסערליך איז דאס יודישע לעבען דארט שעהן, פערקעהרט, די יודישע טעג זענען דארט שווער, אבער אין די הערצער שלאגט אזוי פיל לעבענס-לוסט, ענערגיע און ליבע צום לאנד און צו ארבייט, אז זי דערגעהט ביז פאנאטיזם. עס איז גאר אנ'אנדער יוד, ווי מיר זעהען איהם דארט אנשטאט דעם איינגעבויגענעם גהעטא-יוד זעהען מיר דארט א נייע ראסע — א זוניגען, לעבעדיגען, ענערגישען און שטארקען יוד!

מען דארף נישט מיינען, אז די ארבייט איז דא לייכט. מען האט די יודען אמאל פארגעלעגט אוגאנדא, א געבענשט לאנד, א לאנד — ווינצעלט זיך ה' בערנארדי — וואו אז מען פערגעסט א שפאציר-שטעקען אויף דער ערד, פערוואנדעלט ער זיך אין א פרוכטען - טראגענדען בוים, האבען די יודען געוואלט נאר זייער לאנד — ארץ-ישראל, וואו, ווען איהר פערפלאנצט פרעכטיגע עוקאליפטוסען, וועט פון דעם נאך עטליכע יאהר ווערען א וואלד פון — — טעלעגראפען - סלופעס! (גרויס געלעכטער).

עס איז גענוג צו זעהן די עלעקטריציטעט-איינריכטונגען, די וואסער-לייטונג און פיל אנדערע נייע איינריכטונגען. מען אונטערשיידעט באלד דאס יודישע פעלד פונ'ם אראבישען. די ארבייטער-ארגאניזאציעס זענען די שעהנסטע, וועלכע מען האט ווען עס איז געזעהן. מארקס און לענין האבען נישט געח"ומ'ט פון א אידעאלערען קאמוניזם, ווי די קאמוניסטישע קאלאניעס, וואו מען דערגעהט אפשר צו דער העכסטער שטופע פון אפעררוויליגקייט פאר דעם כלל...

בערנארדי גיט איבער א געשפרעך מיט אנ'אראבישען אנטי - ציוניסטישען פיהרער. יענער וואלט וועלען, אז „דער קוזין ישראל זאל זיין געהארכזאם דעם פעטער ישמעאל".

ה' בערנארדי ריהרט אן אין זיין פארטראג דעם רעוויזיאניזם, אין וועלכען ער זעהט א מיליטאריסטישע געפאהר, וואס קען ברענגען פיל שאדען ארץ-ישראל.

בערנארד לעקאש'ס שווערליכע פראטאקאלען.

אנדערש קען מען נישט אנרופען די דאקומענטען, וועלכע עס האט מיט א געדעמפטער שטימע פארגעלייענט פאר דעם גרויסען עולם דער נישט לאנג פון אוקראינא צוריקגעקומענער בערנארד לעקאש.

דער זאל, וואס איז מיט מינוטען צוריק אנגעפילט געווארען מיט ענטוזיאזם פון בערנארדי'ס בעגייסטערונג איבער דעם זיך בויענדען ארץ-ישראל, איז פערוואנדעלט געווארען שוין נאך די ערשטע געלעזענע דאקומענטען אין א טרויער-הויז.

מיר גיבען איבער איינע פון די דאקומענטען, וועלכע זענען נאך נישט געדרוקט געווען:

— אין כארקאוו האט א גרויסער עולם איהם ארומגערינגעלט, אלע האבען געוואלט מען זאל זיי אויספארשען. איינמאל איז געקומען צו לעקאש'ן א דרייסיג - יעהריגער הויכער בריים-פלייציגער, געזונטער ארבייטער. אויף דער פראגע, וואס ווינשט ער זיך, האט דער ארבייטער נישט געקענט ענטפערען. פלוצלונג האט ער זיך שטארק צוויינט, ער האט ארויסגענומען פון קעשענע א פערגעלטע פאטאגראפיע, אויף וועלכער ער איז געווען פאטאגראפירט מיט זיין פאטער, מוטער, ברידער און שוועסטער און בלויז אויסגעשטאמעלט: — „אלע!" לאנג האט געדויערט ביז דער געזונדער מאן האט אויפגעהערט צו וויינען. שפעטער האט ער קורץ דערצעהלט. „די עלטערען דערשאסען, ברידער מערדערליך פערמוטשעט, די שוועסטער פערגוואלדיגט און דערשאסען.

— א צווייטער דאקומענט: א מאמע פון ניין קינדער אין א מושב זקנים: אלע ניין קינדער האט מען ווי היגטלעך דערטרונקען אין טייך.

— שומסקי, אנ'אוקראינער קאמוניסט, דערצעהלט ווי אזוי די פעטלוראווצעס האבען ביי 25 גראד פראסט געטריבען ביי זשיטאמיר נאקעטע און בארויסע יודען. ביז זיי זענען געפרוירען-געווארען. שפעטער האט מען זייערע קערפערס געפונען. קינדער מיט אבגעשניטענע הענד און פרויען מיט אפטענע בייכער.

— א כערסאנער פרוי דערצעהלט ווי מען האט א גרופע יודען אריינגעטריבען אין א שייער און איהם אונטערגעצינדען. זי האט געזעהען א טויטע דערשטיקטע פרוי.

טרעהרען בעווייזען זוך אין פיל אויגען, ווען לעקאש לייענט:

אין בעלאיא צערקאוו זענען די פעטלוראווצעס בעפאלען די פאמיליע שעקמאן. עס האט זיך אנגעהויבען א מארד מיט ארגיעס. דעם פאטער האט מען דער'הרג'עט. איין מערדער האט זיך אוועקגעזעצט ביים קלאוויר און גענומען שפילען א פרעהליך לידעל און מיט שווערדען געצוואונגען די טאכטער צו טאנצען ארום דעם טויטען גוף פון איהר פאטער א פרעהליכען טאנץ.

— דער פראוואסלאווגער ד"ר דארטמאן, אנ'אקושער, דערצעהלט וועגען א שרעקליכען פאל אין פראסקוראוו:

— עס איז געוועזען אין די טעג פונ'ם פראסקוראווער פאגראם. מען האט מיך גערופען צו א געווינערין, א פרוי כאין. עס איז געוועזען 2 א זייגער פארטאג. ווען איך בין צוגעקומען צום הויז, האב איך דערהערט א געוואלד. דריי קאזאקען זענען ארויס פון שטוב מיט פערבלוטיגטע שווערדען. ווען איך בין אריין אינוועניג האט שוין די פרוי געהאלטען ביים געווינען. דאס קינד איז נאך נישט אינגאנצען געקומען אויף דער וועלט, דאס קעפעל איז שוין אבער געלעגען אבגעשניטען אינ'ם פערבלוטיגטען בעט.

ה' לעקאש לייענט נאך אנדערע שרעקליכערע דאקומענטען און ער פערענדיגט:

פערטיידיגענדיג שווארצבארד'ען, פערטיידיגען מיר דעם זכר פון יענע הונדערטער טויזענדער פערפייניגטע יודען, פון די 90 טויזענד ערמארדעטע. מיר וועלען נישט ערלויבען מען זאל אונז אייביג דערנידעריגען. שיטצט אונז, די, וועלכע זענען מיט אונז, זענען מיט די אומגליקליכע ברידער.

(פאריזער היינט)

א וועלט רעדט און אונגארן לאכט.

(קארעספאנדענץ פון בודאפעשט צום „נייעם פאלקסבלאט").

שוין אנ'ערך פון פער חדשים פיהרט זיך אין אונגארן א גענעראל אפענסיווע געגען דעם נומערוס-קלאוזוס. אויך איינפלוסרייכע קריסטליכע פערזענליכקייטען און געוועזענע מיניסטארען האבען אין שארפע ארטיקלען געפאדערט, אז דער דאזיגער שאנדפלעק זאל תיכף אין גאנצען קאסירט ווערען. די אלגעמיינע פאדערונג איז פסיכאלאגיש געשטיצט געווארען לעצטענס דורך עטליכע זעלבסטמארד - פאסירונגען פון יודישע סטודענטען דורכ'ן נומערוס קלאוזוס געזעץ. בפרט עטליכע געוועזענע פינאנץ מיניסטארען האבען זיך אנגעשלאסען אן דער אנטי-נומערוס-קלאוזוס בעוועגונג און געפאדערט עפענטליך פון דער רעגירונג, זי זאל מאכען אנ'עק מיט דעם גארישען געזעץ, וועלכעס שאדט מעהר דער אונגארישער מלוכה ווי דנ יודען.

דאן איז אויפגעקומען די נויטיגקייט פון אנ'אונגארישער אויסלאנד - הלואה פאר עפענטליכע ארבייטען. דאס לאנדאנער באנק-הויז ראטשילד האט זיך ערקלערט גרייט צו גאראנטירען און עמיטירען די אנלייהע אויפ'ן ענגלישען פינאנץ-מארק. אין דער גאנצער וועלט האט מען זיך געוואונדערט, ווי אזוי עס איז מעגליך, אז די לאנדאנער ראטשילדס זאלען געבען אנ'הלואה פאר אזא אנטיסעמיטישער רעגירונג ווי די אונגארישע. אבער אין יודישע קרייזען פון אונגארן האט מען זיך דערצעהלט סודות, אז דער [אונגארישער פינאנץ-מיניסטער האט זיך אין לאנדאן פערפליכטעט בטל צו מאכען דאס אנטיסעמיטישע געזעץ און איבערהויפט דעם אמטליכען אנטיסעמיטיזם אין אונגארן.

צו דעם אלעמען איז נאך פלוצים אנגעקומען קיין בודאפעשט דער אמעריקאנער פארשטעהער פון דער יודישער טעלעגראפען אגענטור, ה' יעקב לאנדוי און זיך גענומען דורכפיהרען א ברייטע אנקעטע איבער'ן נומערוס-קלאוזוס.

און פאר אמעריקא ציטערט אונגארן אימת כות.

אבער פון די אלע סבות צוזאמען און פון גרויסען פחד פאר אמעריקא איז, נאך אלעמען געבוירען געווארען בלויז א מויז, דערצו נאך א מיאוס'ע און עקלדהאפטע אונגארישע מויז.

דאס נומערוס קלאוזוס געזעץ בלייבט גאנץ, פאלקאם אונבערירט. גראף קלע בעלסבערג, דער בילדונגס מיניסטער האט נאר ארויסגעגעבען צוויי נייע אינסטרוקציעס צו די רעקטארען פון די אוניווערזיטעטען, ווי אזוי מען דארף פון היינט אן דורכפיהרען דעם געזעצליכען נומערוס קלאוזוס. ערשטענס, אז משומדים געהערען נישט אין דער קוואטא פון יודישע סטודענטען; צווייטענס די 5 פראצענט יודישע סטודענטען צעהלען זיך לויט'ן אלגעמיינעם פלאץ פון קריסטליכע סטודענטען אויף די אוניווערזיטעטען און נישט לויט דער פאקולטעטישער צאהל פון קריסטליכע הערער.

דאס בעדייט, אז ביז איצט איז געווען א חיק דעם געזעצליכען אויף א פראקטישער נומערוס קלאוזוס און אצינד בלייבט בלויז דער געזעצליכ: ר. ביז אצינד זענען אויך משומדים גערעכענט געווען אלס יודען אויף דער קוואטא און איצט אן ווערען די משומדים, געצעהלט אלס קריסטען, אז מאמער וועלען יודישע סטודענטען זיך שמד'ן צום שול-יאהר, כדי צו קענען אריין אין אוניווערזיטעט? א, ניין! גראף קלעבעלסבערג האט אויפ'ן צווייטען טאג ארויסגעגעבען א דריטע אינסטרוקציע, אז מען מוז זיין מינדעסטענס א גאנץ יאהר פריהער געשמד'ט, ווען מען וויל גילטען אלס קריסט ביים איינשרייבען זיך אין אוניווערזיטעט. און פאר וואס האט גראף קלעבעלסבערג ארויסגעגעבען די מאדנע דריטע אינסטרוקציע? ווייל די ראסענשיצלער האבען אנגעמאכט א גוואלד: ס'טייטש, אלע יודישע סטודענטען וועלען זיך אויס'שמד'ן צוליב'ן שטודיום אין די אוניווערזיטעטען און נאכ'ן דיפלאם וועלען זיי זיך אלע צוריק אומקעהרען צום יודענטום! מען דארף באלד ערווארטען אין אונגארן א נייע אינסטרוקציע: אויב א דיפלאמירטער משומד קעהרט זיך אום צום יודענטום — פערלירט ער דעם דיפלאם. אין אונגארן איז אלעס מעגליך.

די צווייטע אינסטרוקציע בעדייט, אז די אונגארישע קריסטליכע יוגענד איז פויל, וויל נישט שטודירען און לאזט זיך אפט אויסמעקען נאך דער איינשרייבונג. דארום איז די יודישע קוואטא פריהער געזונקען כמעט אויף נול אין איינצעלנע פאקולטעטען. עס האבען זיך למשל איינגעשריבען אדער געמעגט איינשרייבען 500 קריסטען אין פילאזאפישען פאקולטעט, האט די יודישע קוואטא א רעכט אויף 25. פאקטיש איז אבער דאן געווען בלויז 200 קריסטען. איז אויסגעקומען אויף דער יודישער קוואטע בלויז 10, דערפון מערסטענס משומ־ים. אין געוויסע פאקולטעטען איז אויסגעקומען פונקט א האלבער יוד, דאס הייסט גארנישט (נאך דער נייער אינסטרוקציע וועלען משומדים דאס ערשטע יאהר נאך אלץ געהן אויף דער יודישער קוואטא).

אט דאס איז די אמת'ע געשטאלט פון דער איצטיגער אונגארישער רעגיזונג אזא אנגעזאפטער רעאקציאנערער אנטיסעמיטישער רעזשים איז אפילו אין צארישען רוסלאנד נישט געווען. די גאנצע פראגרעסיווע וועלט מוז זיך פערווינגען געגען דעם דאזיגען ליגנערישען געזינדעל, וואס רופט זיך נאך אלץ „קריסטליכער קורס" און איבער וועלכען דער געוועזענער פינאנץ-מיניסטער דאלאנד העגעדיש האט ערקלעהרט, אז דאס איז א מיאוס'ער פלעק אויפ'ן קריסטענטום, און אז נישט עכטע מאדיארען, נאר מאדיאריזירטע דייטשען און סלאווישען פיהרען היינט אין אונגארן דאס גרויסע ווארט. דאלאנד העגעדיש האט טאקי צוליב'ן נומערוס קלאוזוס אוועקגעווארפען דאס פינאנץ מיניסטעריום. ער האט פשוט ערקלעהרט, אז כל זמן דאס בארבארישע געזעץ וועט נישט בטל ווערען. שעהמט ער זיך ווייזען זיין פנים אין אויסלאנד פאר אנשטענדיגע מענשען און פערהאנדלען מיט זיי וועגען אונגארישע פינאנציעלע אדער אנדערע שטאטליכע ענינים. ער דערצעהלט, אז צוריק מיט צוויי יאהר איז פעליקס ווארבורג געקומען קיין האמבורג און האט מיט איהם דארט קאנפערירט וועגען א אונגארישע הלואה. פעליקס ווארבורג (העגעדיש דערמאנט נישט בפירוש זיין נאמען. אבער אלע סמנים און בעשרייבונגען פאסען אויף מר. ווארבורג) האט איהם געגעבען מענשליך צו פערשטעהן, צו וועלכער רעגירונג מען קען האבען פערטרויען אין דער וועלט און געבען איהר אינטערנאציאנאלען קרעדיט, פראס. העגעדיש האט געפונען, אז דער אמעריקאנער פינאנסיסט האט פאלקאם רעכט, ער איז תיכף אהיימגעפאהרען קיין בודאפעסט און דעמיסיאנירט.

אבער קיין צוויי העגעדיש'ס מאכען נישט דאס היינטיגע אונגארן. און אויב דאס לאנדאנער הויז ראטשילד וועט פאקטיש געבען א קרעדיט פון צוויי מיט א האלבען מיליאן פונט דעם איצטיגען אונגארישען רעזשים, וועט עס זיין א פערברעכען געגען די יודען.

(יט"א) י. ווינער.

נייער פאָלקספלאַט
14. דעצעמבער 1926

דאָס לאָדזער לעבען

נייער פאָלקספלאַט
14. דעצעמבער 1926

לאַנד-צוזאַמענפאָהר פון טעקסטיל-אַרבייטער אין לאָדז

פאָדערט: קאַמף מיט'ן יקרות, רעכט אויף אַרבייט, שטיצע פאַר אַרבייטסלאָזע, אַמנעסטיע פאַר פּאָליטישע אַרעסטירטע און אָפּהיטען דעם לאָקאַטאָרען-שוץ.

(–) דער נעכטיגער טאָג פון צוזאַמענפאָהר פון די טעקסטיל-אַרבייטער פעראיינען אין פוילען האָט זיך אָנגעהויבען מיט אַ בעגריסונג פון ה' אַרטור אין נאָמען פון יודישען קולטור-אַמט אין וואַרשאַ.

נאָכ'ן אָפּגעבען דעם קאַסע-בעריכט האָט זיך ענטוויקעלט אַ לענגערע דיסקוסיע.

דעפּ. שטשערקאָווסקי האָט געהאַלטען אַ רעפעראַט וועגען דער איצטיגער ווירטשאַפטליכער לאַגע און אין דער אָנגענומענער רעזאָלוציע וועגען דער פראַגע איז פעסטגעשטעלט געוואָרען, אַז נאָר דער אַרבייטער-קלאַס קען אַרויספיהרען דאָס לאַנד פון איצטיגען קריזיס.

ס'איז ווייטער פעסטגעשטעלט געוואָרען, אַז ביים איצטיגען מאָמענט פערדינען די אַרבייטער קוים 70 פּראָצ. פון די פאַר'מלחמה'דיגע לוינען און די קינפטיגע הויפּט-פערוואַלטונג דאַרף אויסקעמפען פאַר די אַרבייטער בעססערע בעדינגונגען און אויך זאָרגען דערפאַר, אַז די דראָבערטע סאָציאַלע רעפאָרמען און דער 8-שעה'דיגער אַרבייטסטאָג, זאָלען דערהאַלטען-ווערען. ס'זאָל אויך פערבאָטען ווערען די נאַכט-אַרבייט און די אַרבייט פון פרויען און יוגענדליכע.

ווייטער זענען אָנגענומען געוואָרען רעזאָלוציעס וועגען לאָקאַטאָרען-שוץ, קאַמף מיט'ן יקרות, בעוועגליכער לוין, פעריקלענע'ן די הכנסה-שטייערן, שטיצע פאַר די קאָאָפּעראַטיווען, און אַנדערע.

ס'איז אויך אָנגענומען געוואָרען איינשטימיג אַ רעזאָלוציע וועגען אַמנעסטיע פאַר פּאָליטישע אַרעסטירטע.

צום סוף האָט דער צוזאַמענפאָהר אויפגעפאָדערט די רעגירונג צו פערברייטערען דאָס געזעץ וועגען אַרבייטסלאָזען-שטיצע, אַזוי, אַז אַלע אַרבייטסלאָזע זאָלען געניסען פון די אונטערשטיצונגען און ס'זאָל געזאָרגט ווערען וועגען אַרבייט פאַר די רעדוצירטע פון די פאַבריקען. ווייטער האָט דער צוזאַמענפאָהר געפאָדערט רעכט אויף אַרבייט פאַר אַלע אַרבייטער אָהן אונטערשיד פון נאַציאָנאַליטעטען.

נאָכ'ן אויסוועהלען אַ נייע הויפּט-פערוואַלטונג האָבען די רעלעגאַטען אָפּגעזונגען דעם „טשערוואָני שטאַנדאַר" און דער צוזאַמענפאָהר איז געשלאָסען געוואָרען.

14 דינסטאָג ט טבת תרפ"ז	דעצעמבער זון-אויפגאַנג 7.17 זון-אונטערגאַנג 3,30 לענג פון טאָג, 9

פירשט ראַדזיוויל קומט היינט קיין לאָדז.

(ס) היינט קומט קיין לאָדז דער פירשט יאַנוש ראַדזיוויל, וועלכער וועט זיך בעטייליגען אין דער פערזאַמלונג פון דער קאָנסערוואַטיווער פּאַרטיי אין פּאָזנאַנסקי'ס פּאַלאַץ.

אויף דער פערזאַמלונג וועט געגרינדעט-ווערען אַ קאָמיטעט און ס'וועלען בעטראַכט ווערען די ניי-איינגעפּאַסטע דעקלאַראַציעס.

נאָך דער פערזאַמלונג וועט ווידער פּאַרקומען דער טראַדיציאָנעלער באַנקעט".

שטיצע פאַר אינטעלעקטועלע אַרבייטסלאָזע.

(ב) ווי מיר דערוויסען זיך, איז נעכטען אָנגעקומען קיין לאָדז 100 טויזענד זלאָטיס אויף אויסצאָהלען אונטערשטיצונגען פאַר אינטעלעקטועלע אַרבייטסלאָזע אויפ'ן חודש דעצעמבער.

סטרוזשעס נייע הוספה-פאָדערונגען.

(א:) די סטרוזשעס האָבען אַרויסגעשטעלט אַ פאָדערונג צו העכערען זייער לוין אויף 25 פּראָצענט. די פאָדערונג וועט איבערגעשיקט ווערען צום אַרבייטס-אינספּעקטאָר.

ראַטמענער בעזוכען די קאַנאַליזאַציע.

(ב) זונטאָג האָט אַ גרופּע ראַטמענער בעזוכט די קאַנאַליזאַציע-אַרבייטען.

אויף דער אַביוואַטעלסקאַ-גאַס האָבען זיי זיך אַראָפּגעלאָזען אין די קאַנאַלען און דורכגעקוקט די אַרבייטען.

רעליגיע אין די שולען.

(ס) דאָס לאָדזער שול-קוראַטאָריום האָט דערהאַלטען אַ צירקולאַר פון בילדונגס-מיניסטעריום, אַז אין אַלע מיטעל-שולען מוז געלערנט ווערען רעליגיע מיט אַלע שילער פון יעדער נאַציאָנאַליטעט.

אויסבעסערונג.

ה' אַדוו. ווייצמאַן בעט אונז אויסצובעסערען, אַז אין דער שטעל פון זיין רעדע בנוגע די רעטונגס-קאָמיטעטען, האָט ער געזאָגט: די יודישע קליינהענדלער דאַרפען זיך בעמיהען צו נעהמען אַ גרעסערען אַנטייל אין די אַרבייטען און אין דער אָנפיהרונג פון די רעטונגס-קאָמיטעטען.

באָראָכאָוו-אַקאַדעמיע.

די יודישע אַרבייטערשאַפט ביי אונז אין שטאָט גרייט זיך צו פייערען מיט גרויס פּאַראַד דעם 9-טען יאָהרצייט פון זייער בעליבטען פיהרער און טעאָרעטיקער.

די אַקאַדעמיע וואָס וועט פּאַרקומען שבת. ד. 18. 3 נ. מ. אין „סקאַלאַ" האָט דעריבער ביי די ברייטע דעמאָקראַטישע שיכטען אַרויסגערופען אַ שטאַרקע פּעראינטערעסירונג.

אין פּראָגראַם פון דער אַקאַדעמיע, זענען פּאָראויסגעזעהען דאָס אַרויסטרעטען פון'ם בעקאַנטען אַרבייטער-טוער און פיהרער פון די פּועלי ציון זרבבל, דיכטער משה בראָדערזאָן, און פון'ם לאָדזער סימפאָנישער אָרקעסטער.

א טויט די מייז און שטשורעס!

דער מאַגיסטראַט אַרבייט ענערגיש.

(מ) אין צוזאַמענהאַנג מיט דער אַקציע, וואָס דער מאַגיסטראַט האָט אונטערגענומען ביים אויסראָטען די מייז און שטשורעס, האָט די געזונדהייטס-אָפּטיילונג אַרויסגעלאָזען פאָלגענדען אויפרוף:

געדענק, אַז די שטשורעס פערשפּרייטען אַנשטעקענדע קראַנקהייטען.

געדענק, אַז איין שטשור פערניכטעט יעדעס יאָהר פאַר 122 זלאָטיס לעבענס מיטעל.

געדענק, אַז איין פּאָר שטשורעס קען אַרויסגעבען אין פערלויף פון 1 יאָהר אַ האַלבען מיליאָן קליינע.

מ'דאַרף דעריבער די שטשורעס סיסטעמאַטיש פערניכטען. כדי דער קאַמף זאָל געבען גוטע רעזולטאַטען דאַרף מען: אויסהונגערן די שטשורעס דורך רייניגען די מיסטקאַסטענס.

מ'דאַרף די שטשורעס פערניכטען מאַכענווייז אין דער גאַנצער שטאָט אין פערלויף פון עטליכע טעג.

פון 20 טען ביזן 22-טען דעצעמבער וועט די געזונדהייטס-אָפּטיילונג אין פערשטענדיגונג מיט דעם רעגירונגס-קאָמיסאַריאַט אַדורכפיהרען אַן אַלגעמיינע אויסראָטונג פון שטשורעס דורך סם פון ים-ציבעלעך.

דער דאָזיגער סם ווירקט נאָר אויף שטשורעס, דאַגעגען אויף מענשען איז ער אונשעדליך. דעם סם קען מען בעקומען אין פאָלגענדע סאַניטאַרען-אויסטעלונגען: אַלעקסאַנדראָווסקאַ 37. פּיראַמאָוויטש 3, זשעראָמסקי 4. קאָפּערניק 19, ראָקיטשינסקאַ 1, סאָזנאָווע 1 און וואָלטשאַנסקאַ 225

וואָידיסלאַווסקי און לעווינזאָן ווערען נישט בעפרייט אויף קויציע.

בעשלוס פון וואַרשאָווער אַפּעלאַציע-געריכט

אונזער וואַרשאָווער קאָרעספּאָנדענט טעלעפאָנירט אונז: היינט איז אין דער ווירטשאַפטליכער אָבטיילונג פון וואַרשאָווער אַפּעלאַציע-געריכט בעטראַכט געוואָרען די פראַגע וועגען בעפרייען אויף קויציע די בעשולדיגטע ה"ה לעווינזאָן און וואָידיסלאַווסקי, ביז ס'וועט פּאַרקומען דער אַפּעלאַציע-פּראָצעס.

מצד די פערטיידיגער איז אַרויסגעטרעטען אַדוו. וואַסערבערגער.

דאָס געריכט האָט די ביטע וועגען בעפרייען אויף קויציע אָבגעוואָרפען, ווייל די שטראָף איז צו האַרב, אויף צו קענען בעפרייען פאַר אַ געלד-קויציע.

ווי בעוואוסט זענען די בעשולדיגטע ה"ה לעווינזאָן און ברידער וואָידיסלאַווסקי פער'משפט געוואָרען צו 6 יאָהר טורמע יעדער.

אַרויסגעוואָרפען אַן אָרימע אַלמנה פון איהר דירה.

ביז איצט ווייסען מיר וועגען עקסמיסיעס, וואָס זענען אויסגעפיהרט-געוואָרען דורך הויז-בעזיצער איבער זייערע לאָקאַטאָרען. מ'האָט אַרויסגעוואָרפען אויפ'ן גאַס אָרימע מענשען און זיך נישט געזאָרגט וועגען זייער גורל.

אָבער דאָס, וואָס איז פאָרגעקומען נעכטען אויף דער „סאַמעראָדנע" פּיעטריקאָווער גאַס נומער 79 שטייגט איבער יעדע פאַנטאַזיע.

אַלזאָ! אַרויסגעוואָרפען האָט נישט אַ הויז-בעזיצער אַ לאָקאַטאָר נאָר אַ פּשוט'ער לאָקאַטאָר זיינס אַ סובלאָקאַטאָר און נישט אַן אָרימאַן אַ גביר, נאָר אַ גאַנץ פערמעגליכער מענש, אַן אָרימע אַלמנה אין געלאָזט זי מיט'ן ביסעל בעטעל אויפ'ן הויף. נאָר זאָלען מיר דערצעהלען די מעשה, כמו שהיה.

אויף פּיעטריקאָווער 79 וואוינט אין 6 צימער מיט אַ קוך דער ה' יאַקיב ראָטענבערג. ביי איהם פון צווישען איינגאַנג האָט זייט 5 יאָהר געוואוינט אַ געוויסער ראַבינאָוויטש, וועלכער האָט אלס ראָטענבערג'ס סובלאָקאַטאָר פערנומען אַ צימער מיט אַ קוך.

דער אויבערשטער האָט געשטראָפט די פאַמיליע ראַבינאָוויטש און דער מאַן איז פּאַראַליזירט און בלינד געוואָרען. די אָרימע פרוי ראַבינאָוויטש האָט זיך דעריבער מפרנס געווען מיט דעם, וואָס זי האָט איינגעאָרדענט היימישע מיטאָגען פאַר עטליכע מענשען. איבערגעשוואומען איז זיכער נישט ביי דער אומגליקליכער פאַמיליע ראַבינאָוויטש מיט פּרנסה, אָבער בעסער עפּיס ווי גאָרנישט.

אָזוי ווי די ראַבינאָוויטשעס האָבען נישט געצאָהלט אַזוי פּינקטליך קיין דירה געלד דעם „היכוואַל-געבאָרענעם" לאָקאַטאָר און ער האָט איינגעקלאָגט אויף אַן עקסמיסיע אויך דעם סובלאָקאַטאָר, וואָס ער האָט אויך בעקומען, דער ה' ראָטענבערג האָט טאַקע גע וואָלט די עקסמיסיע אויספיהרען, נאָר גוטע מענשען האָבען געפּועלט, אַז ער זאָל די ראַבינאָוויטשעס בלויז אַרויסוואָרפען פון דער שטוב, דאַגעגען זאָל אין דער קליינער קוך בלייבען דער פּאַראַליזירטער בלינדער און די פרוי. זעלבסטפערשטענדליך, אַז די פרוי ראַבינאָוויטש האָט געמוזט אויפגעבען איהר „רעסטאָראַן" און אַזויאַרום האָט ראָטענבערג ביי די אָרימע מענשען פּשוט אָוועקגענומען דאָס ביסען ברויט, אָבער פערפאַלען בעסער ווי צו בלייבען אויפ'ן גאַס, אַזוי איז אַוועק אַ יאָהר צייט, מיט 3 וואָכען צוריק איז דער פּאַראַליזירטער ראַבינאָוויטש געשטאָרבען און אין דעם קליינעם צימערעל איז געבליבען די וויסטע אַלמנה אָהן קרוב און אָהן גואל – א יגע אַליין אויף גאָטס וועלט.

ה' ראָטענבערג האָט איצט געפונען די פּאַסענדע געלעגענהייט אינגאַנצען פּטור צו ווערען פון דער אַלמנה און צוגעטרעטען אויסצופיהרען די עקסמיסיע איבער דער אַלמנה אויך פון דעם קליינעם צימער'ל, איינמאָל האָט דאָס געריכט אפילו אָפּגעהאַלטען פון דער עקסמיסיע, אָבער נעכטען איז געקומען יאַקיב ראָטענבערג אַליין מיט אַ קאָמאָ ניק און פּאָליציי און אַרויסגעוואָרפען די עלענדע אַלמנה מיט איהרע עטליכע זאַכען אויפ'ן הויף.

די אויפרעגונג פון אַלע שכנים פון פּיעטריקאָווער 79 איז געווען אין לשער, די שכנים קענען זיך נישט פּערוו אונדערען, ווי אַזוי איז מעגליך, אַז אַ מענש זאָל האָבען אַזאַ שטיינערען האַרץ און אַרויסוואַרפען אויפ'ן גאַס אַ 53 יעהריגע עלענדע און אָרימע אַלמנה? און דאָס אין ווינטער, ווען אין שטאָט הערשען פערשידענע קראַנקהייטען?

אָבער נאַאיווע שכנים, צי ווייסט איהר בכלל, ווי ווייט עס קען דערגרייכען די מענשליכע געמיינהייט?

Dr. H. SPIRA-BORNSTEINOWA
Cegielniana 4
טעלעפאָן 34-90.
ספּעציאַליסטקע: אַקושער און פרויען-קראַנקהייטען.
נעמט אָן פון 3—6 נאָכמיטאָג.

רשימות פון די יאָהרגענג: 1906, 1905 און 1904.

מעלדען זיך אויף טראַגוטאַ 10 אין די שעה'ן פון 8 אין דערפריה ביז 3 נאָכמ. שבת – פון 8 ביז האַלב 2.

יאָהרגאַנג 1906.

היינט, ד. 14. די וועמענס פאַמיליען-נעמען ס'הויבען זיך אָן מיט די אותיות Ź Z.

4 יאָהר תפיסה פאַר מאַנס זיין.

(§) נעכטען איז אין קרייז-געריכט פאָרגעקומען ביי פערמאַכטע טירען דער פּראָצעס נעגען די ברידער יוזעף און קאושימיערוש קאַרבאָוויאַק און יוזעף לאַש וועלכע זענען בעשולדיגט געווען אין פערגוואַלטיגען די 22 יעהריגע האַמאַראַ סטעמפּינסקאַ, וועלכע איז דורך די דערמאָנטע דריי פערזאָנען אריינגעשלעפּט געוואָרען אין קאַרן.

דאָס געריכט האָט פער'משפט די ברידער קאַרבאָוויאַק צו 4 יאָהר שווערע תפיסה און לאַשין צו 3 יאָהר טורמע.

בעטלעריי ווערט בעקעמפט דורכ'ן מאַגיסטראַט.

(מ) דער מאַגיסטראַט נעהמט איצט אונטער אַן ענערגישען קאַמף מיט בעטלעריי. דער קאַמף ווערט געטיילט אין צוויי טיילען: אַ טייל בעטלער וועלען בעקומען געלד-אונטערשטיצונגען, אַ צווייטער טייל ווידער וועט גענומען ווערען אין ספּעציעלע הייזער, וואו זיי וועלען אויסגעהאַלטען-ווערען אַ גאַנצען טאָג און דערפאַר וועלען זיי מוזען אויספיהרען געוויסע אַרבייטען.

מ'זוכט א לאָקאַל פאַר דער הירשאַפט-אָבטיילונג.

(ב) די לעצטע טעג קומען פאָר אונטערהאַנדלונגען צווישען די שטאָט-ראַט-פראַקציעס וועגען בעזעצען דעם פּאָסטען פון אַ לאַוניק פון דער ווירטשאַפט-אָבטיילונג ביים מאַגיסטראַט.

די ענגערישע קרייזען רוקען אַרויס אויף דעם פּאָסטען דעם ה' קאַזימיערטשאַק. דאַגעגען די פּ. פּ. ס. פון איין זייט און דער פּרעז. ציגאַרסקי פון דער צווייטער זייט זענען געגען דער קאַנדידאַטור פון ה' קאַזימיערטשאַק.

אַפּטייקען. היינטיגע נאַכט דיזשורירען.

(§) היינט דיזשורירען פאָלגענדע אַפּטייקען: וואַיטשיצקי (נאַפּיורקאָווסקאַ 27), דאַניעלעצקי (פּעטריקאָווער 127). אילניצקי (וואָלטשאַנסקאַ 37), ליינוועבער (פרייהייטס-פּלאַץ 2), און האַרטמאַן (אַלעקסאַנדראָווסקאַ 80).

די לויה פון דער ארטיסטין ניטל זעליגער-זאריצקא.

(–) צי דער לויה פון דער פריה-צייטיג-פטורבאַרבענער אַרטיסטין גיטל זעליגער-זאַריצקא, וועלכע איז פאָרגעקומען נעכטען 2 אַ זייגער ביי'ן פון ראַדאָגאָשטשער שפיטאָל, – איז געקומען אַ גרויסער עולם פון פריינד און פערעהרער פון דער פערשטאָרבענער.

צווישען דעם עולם דאָט מען געזעהן יודישע אַרטיסטען, טעאַטער-דירעקטאָרען, זשורנאַליסטען און אַ סך פריינד פון יודישען טעאַטער. ס'זיינען אויך געקומען 2 דעלעגאַטען פון דער לאָדזער חבריא-טרופּע, וועלכע שפּילט איצט אין טשענסטאָכאָוו.

נאָהנט פאַר'ן בית עולם האָבען די חברים-אַרטיסטען פון דער פערשטאָרבענער אַרויסגענומען דעם ארון פון דער עגלה און געטראָגען אויף זייערע אַקסלען ביז דער טהרה-שטוב.

נאָך דער טהרה האָט דער כאָריסט יאָ:עלע צוזאַמען מיט'ן טעאַטער-אָרקעסטער-כאָר געמאַכט אַ „אל מלא רחמים“.

דאַן האָט גערעדט דער אַרטיסט ה' האַמבורגער אין נאָמען פון דער לאָדזער חברים טרופּע, וועלכער שפּילט איצט אין טשענסטאָכאָוו. ער האָט אָנגעוויזען אויף דער גרויסער אבדה, וואָס ס'האָט געטראָפען די יודישע אַרטיסטען-משפחה און איבערגעגעבען אַ שריפטליכען ביילייד פון אַלע אַרטיסטען, וועלכע געפינען זיך איצט אין טשענסטאָכאָוו.

ה' האַמבורגער האָט אויך איבערגעגעבען, אַז כדי צו פעראייביגען דעם נאָמען פון דער פערשטאָרבענער, וועט אין לאָדז געגרינדעט ווערען אַן אַרטיסטען-קלוב א. נ. גיטל זאַריצקאַ.

דערנאָך האָט גערעדט דער דירעקטאָר קופּערמאַן און צום סוף האָט גערעדט אין נאָמען פון אַרטיסטען-פעראיין ה' נייהויז, וועלכער האָט אָנגעוויזען, אַז די פערשטאָרבענע איז געווען אַ טרייע און איבערגעגעבענע חבר'טע און זיך מיט האַרץ און לעבען געווידמעט דער יודישער ביהנע. ער האָט צוגעזאָגט, אַז די חברים-אַרטיסטען וועלען זי נישט פערגעסען. ער האָט געזאָגט: „מיט 8 טעג צוריק האָסטו זיך געווענדעט צום אַרטיסטען-פעראיין וועגען פראַווען דיין 15 יאָהריגען יובילעיי. איצט וועלען מיר שוין ליידער דיין יובילעיי נישט פראַווען. מיר וועלען אָבער יעדעס יאָהר זיך פערזאַמלען אויף דיין קבר און בעערען דיין אָנדענק“.

נאָכ'ן אַראָפּלאָזען דעם טויטען קערפּער אין קבר האָט דער 12-יאָהריגער זוהן פון דער פערשטאָרבענער געזאָגט קדיש.

4-יעהריג קינד זיך אבגעבריהט מיט הייס וואסער.

(–) אויף פּולנאָצנאַ 14 האָט דער 4 יעהריגער משה אַ זוהן פון שוסטער ליפשיץ זיך אָבגעבריהט מיט אַ טשייניק וואַסער.

צוליב דעם, וואָס קיינער איז נישט געווען אין שטוב, האָט דער קליינער יונג געשריגען און געוויינט, אָבער קיינער האָט נישט געהערט.

ערשט ווען שכנים האָבען דערהערט די געשרייען, זיינען זיי אַריין צום שטער אין שטוב און אָבגעראַטעוועט דאָס יונגעלע.

די אַרויסגערופענע פּאָגאָטאָוויע האָט דאָס אָבגעבריהטע יונגעלע אָבגעפיהרט אין שוו. אַננאַ-שפּיטאָל.

אפּעלאציע-פּראָצעס פון דירעקטאָר פון טאבאַס-מאָנאָפּאָל וו-אנקא אנגעהויבען זיך אין ווארשא.

נעכטען האָט זיך אין וואַרשאַ אָנגעהויבען דער אַפּעלאַציע פּראָצעס פון דירעקטאָר פון לאָדזער טאַבאַק מאָנאָפּאָל וורואַנקע. צום פּראָצעס זיינען אַרויסגערופען געוואָרען 6 עדות און 3 עקספּערטען. אַלס פערטיידיגער טרעטען אַרויס די אַדוו. עטינגער און גאָוואָדוואָרסקי. מצד דער בעשולדיגונג טרעט אַרויס פּראָקוראָר לונסקי. דער פּראָצעס וועט דויערן 4 טעג.

אומזאָנסט שטייער און פּאַטענטען פאר האנדווערקער.

(פּ) דער לאָדזער פינאַנץ קאַמער האָט לעצטענס אַרויסגעגעבען אַ צירקולאַר צו די פינאַנץ-אַמטען וועגען דעם אומזאָנסט שטייער פון האַנדווערקער, וועלכע פערקויפען זייערע אויסאַרבייטונגען אויף די היגע מערק.

אין דערמאָהנטען צירקולאַר ווערט געזאָגט, אַז די האַנדווערקער, וועלכע פערקויפען זייערע אויסאַרבייטונגען מחוץ זייערע וואַרשטאַטען, מוזען אויסקויפען אַ בעזונדערען פּאַטענט.

האנדעלס-אנגעשטעלטע

פּראָטעסטירען נעגען פערלענגערען די האנדעלס-שעה'ן.

(ב) נאָכדעם ווי דער שטאָט-ראָט האָט בעשלאָסען צו פערלענגערען די האַנדעלס-שעה'ן פאַר די חגאות, האָבען די היגע האַנדעלס-אַנגעשטעלטע פעראיינען זיך געווענדעט מיט אַ פּראָטעסט בעגען דעם דאָזיגען בעשלוס. דער אַרבייטס-אינספּעקטאָר האָט דעם פּראָטעסט איבערגעשיקט אין אַרבייטס מיניסטעריום אַ חוץ דעם האָבען די היגע האַנדעלס אַנגעשטעלטע-פעראיינען זיך געווענדעט צו די אַרבייטער-דעפּוטאַטען, אַז זיי זאָלען אינטערווענירען אין זייער ענין.

ער וויל נישט געהערען צו דער קהלה...

רעדט וועגען קאָנסטיטוציע, פעראָרדנונגען און – קהלה האלט נישט דערפון.

(–) אין דער לאָדזער קהלה האָט זיך געווענדעט אַ געוויסער מאָשעק מצסלינק, (שטאַמט פון וואַרשאַ און וואוינט אין לאָדז) וועלכער האָט זיך פעררופען אויפ'ן אַרט. 111 פון דער קאָנסטיטוציע און אויפ'ן צירקולאַר פון אינערן-מיניסטעריום פון יאָהר 1926, – און געבעטען, אַז מ'זאָל איהם אויסשטרייכען פון דער ליסטע אָנגעהעריגע צו דער יודישער קהלה און בעפרייען פון צאָהלען עטאַט.

די קהלה-פערוואַלטונג האָט בעשלאָסען נישט נאָכצוקומען דעם פערלאַנג פון דעם „קהלה-געגנער“.

אונטער די רעדער פון טראמוואַי.

(–) נעכטען איז פון לאָדז קיין זגיערזש בעפאָהרען אין טראַמוואַי די 17 יעהריגע דינסט אַפּאָלאָניאַ יאַנאָווסקאַ.

ווען זי האָט געוואָלט אַראָפּגעהן פון טראַמוואַי, האָט דער טראַמוואַי געריהרט פון אָרט און יאַנאָווסקאַ איז אַראָפּגעפאַלען פון טרעפּעל און גלייך אַרונטער אַ נטער די רעדער פון אונטערשטען וואַגאָן.

צו דער שוועלער-פערוואונדעטער איז אַרויסגערופען געוואָרען פּאָגאָטאָוויע, וועלכע האָט יאַנאָווסקאַ'ן אָפּגעפיהרט אין שפּיטאָל אויף דרעוונאָווסקאַ גאַס.

בײַ די פריידענקער.

(או) עהרענכטען איז פאָרגעקומען אַ קרייז צוזאַמענפאָהר פון די פריידענקער פעראיינען. ס'זיינען געווען דעלעגאַטען פון אַ גאַנצער רייהע שטעדט, וועלכע האָבען אָפּגעגעבען אַ בעריכט פון דער טעטיגקייט פון די פריידענקער-פעראיינען. זאָל דער בעקאַנטער זינגער און אויספיהרער פון די פיגאַרא-לידער אַלעקסאַנדער ווערטינסקי. ער וועט אויספיהרען אַ רייהע נאָך נישט געזונגענע לידער.

פון פילהארמאניע.

היינט זינגט ווערטינסקי.

היינט טרעט-אויף אין פילהאַרמאָניע

מארגען – חיכמאר בענקין.

מאָרגען טרעט-אויף אין פילהאַרמאָניע זאַל דער בעריהמטער יודישער זינגער פון „סיניאָ-פּטיצאַ“ וויקטאָר בענקין, וועלכער האָט אומעטום געהאַט אַזאַ גרויסען ערפאָלג מיט זיינע רוסישע און יודישע לידער.

א בריה אין רעדאקציע.

קוריאָזען אַרום בית מחזה לזקנים

כ'קום אַריין צו אַ גבירישען פאַבריקאַנט, אַ בעל צדקה, איך שטעל איהם פאָר די לאַגע פון „בית מחסה לזקנים“. דאָס הויז איז איבערפולט מיט זקנים און זקנות און ס'זענען נאָך פערהאַנדען נאָך 250 זקנים, וואָס בעטען זיך רחמים, אַז מ'זאָל זיי אויפנעהמען, זענען מיר געצוואונגען צו בויען אַ פיער שטאָקיגע געביידע, דער רוב בוי איז פערטיג און צום אַ ספערדיגע, בעטען מיר ביי אייך אַ נדבה.

דער יוד איז אַרויס מיט אַ ירגזון, טשייטש, אין אַזא ביטערער צייט זאָל מען בויען הייזער? פאַר זיך בויען מיר היינט הייזער? נישט אַנדערש, זאָגט ער, כלל טוער האָבען נישט וואָס צו טהון.

איך ענטפער איהם: טאַקי דערפאַר ווייל די צייט איז אַזוי קריטיש, וואַקסט די אָרימקייט, און מיר זענען תמיד פערנומען צו שטיצען יורדים, געפאַלענע מענשען. אַזעלכע וואָס זענען ערשט נישט לאַנג נותנים געווען, שרעקען איצט אויס די הענד נאָך שטיצע, דאָס רחמנות געפיהל איז ביי די כלל-טוער אפשר גרעסער ווי ביי אייך, און נישט פון איינענעם ווילען בויען זיי, נאָר די גענעראַל-פערזאַמלונג האָט דאָס געפאָדערט.

ווער פרעגט ער, איז געווען אויף די גענעראַל-פערזאַמלונג? – זאָגט יודען, ענטפער איך איהם, קומען נישט אויף גענעראַל-פערזאַמלונגען. אויף גענעראַל-פערזאַמלונגען קומט דער מיטעל-שטאַנד. יודען פון אַ גאַנץ יאָהר, וואָס ציטערן נאָך הערענדיג יענעמס קרעכצען. זיי קומען און זיי דעצידירען, און נאָך זייער בעשלוס מוזען מיר זיך ריכטען. דער יוד האָט מיר אפילו געגעבען אַ שעהנע נדבה דאָך בעטראַכט איך די אונטערהאַלטונג פאַר אַ קוריאָז.

פאַר עטליכע וואָכען האָבען מיר געהאַט אַן אָבצייכנונגס-טאָג, לטובת „בית מחסה לזקנים“, געהט דורך אַ חסידישער בעקאַנטער יוד כ'וויל איהם אָנשטעכען אַן אָפּצייכנונג ווייזט ער מיר צוריק מיט'ן אויטרייד ס'פּאַסט נישט געהן אין גאַס מיט אַזאַ מעשה, גאָ, ענטפער איך איהם נעהמט דאָס בלעטעל אין טאַש און גיט מיר אַ נדבה. ער האָט זיך נישט געקענט אַרויסדרעהען, גיט ער מיר עטליכע גראָשענדיגע מטבעות, מיט'ן בעדינג, אַז מיר זאָלען צונעהמען זיין שוויגער אין מושב זקנים, איז דאָס נישט אַ קוריאָז?

און איינער אַ דאָזער, וואָס האַלט די לייצען פעסט אין האַנד, און ציהט זיי נישט ווי די צייט און יושר פאָדערט נאָ־, ווי זיין אָרימער שכל און אונערפאַהרענקייט דיקטירט איהם. האָט אויפגעהערט צו צאָהלען זיין קליין חודש געלד, אַז סטראַשעט, מיר וועלען פון דער גבינע קיין סובסידיעס נישט פריהער קריגען, ביז מיר וועלען זיין מוחמע נישט צונעהמען אין זקנים הויז?

בערוהיגט אייך הער דאָזער, נאָך געצעהלטע טעג און עס קומט אין דער רייהע צו אייער חודש געלד, און צום סובסידיום האָט דאָס קיין שייכות נישט.

ב. א. גליקסמאַן.

זאל פילהארמאניע, נארוטאוויטשא 20

גאַסטשפּילען פון בעריהמטען אַרטיסט

יוליוס אדלער

צוזאַמען מיט זיין אויסגעצייכענטען אַנסאַמבל. פרויען: הדסה, האַליטש, סאַלאַמאַז, רעגינאַ, שייעוויטש. מענער: ברייז, לאָוי, קאָן, קורץ, קראַנץ, שטאָקפעדער, ראַטשיין און אַנדערע.

פרייטאג, ד. 17-טען דעצעמבער ה. י. האַלב 9 אָוונט צום 2-טען מאָל די בעריהמטע פּיעסע פון א. סטרינדבערג

דער פאטער

הויפּטראָל — רימאַי-פּטער – יוליוס אדלער.

שבת, ד. 18 דעצעמ. האַלב 4 נאָכמ. די סענסאַציאָנעלע פּיעסע פון א. דיומא

קין

אָדער: „זשעני און לײדענשאַפט“. הויפּטראָל קין—י. אדלער

שבת, ד. 18 דעצ. 8.30 אָוו. אויפ'ן אַלג. פערלאַנג די בעליבטע פּיעסע פון זאָלאָטאַרעווסקי

ישיבה בחור

הויפּטראָל ישיבה בחור — יוליוס אדלער.

זונטאג, ד. 19 דעצ. 9 אָוונד פּרעמיערע! צום 1-טען מאָל אין לאָדז פּרעמיערע! די בעריהמטע דראַמע פון אַנטאָן ווילדגאַנס, וועלכע איז געשפּילט געוואָרען אין בערלין העכער 300 מאָל מיט אַ אומגעהויערען ערפאָלג

ליבע און ערנאטיס

הויפּטראָל ד"ר מאַרטין פּאַעט י. אדלער.

גארדעראבע פריי! אַדמ. לייטער: א. שטאהפער.

בילעטען צו בעקומען אין קאַסע פון פילהאַרמאָניע. 804

אַנאָנס: מאָנטאג, דעם 20 דעצעמבער אַ גרויסע פּאָפּולערע פאָרשטעלונג.

טעלעגראמען.

שרעקליכע קאטאסטראפע אין באָרדאָ.

פערברענט געוואָרען דער טעאטער „סקאלא“ בעת א פאָרשטעלונג. 13 נע'הרג'עטע, איבער 70 - פערוואונדעטע.

באָרדאָ, 13 (ספּ. טעל.) בעת דער נעכטיגער נאָכמיטאָג-פאָרשטעלונג איז אויסגעבראָכען אַ שרפה אין טעאַטער „סקאַלאַ“. דער טעאַטער איז גענצליך פערברענט געוואָרען.

בעת דער שרפה האָבען זיך אָפּגעשפּילט שרעקליכע סצענעס, הונדערטער מענשען זענען געשפּרונגען דורך די פענסטער איבער 50 מענשען זענען פערוואונדעט-געוואָרען, 4 זענען אויפ'ן אָרט נע'הרג עט געוואָרען און 20 לייכט פערוואונדעט.

באָרדאָ, 13 (ספּ. טעל.) בעת די שרפה אויסגעבראָכען האָט דאָס פובליקום וואָס האָט זיך צוזאַמענגעקליבען אויפ'ן 1. שטאָק און איז אָבגעשניטען געוואָרען פונ'ם אויסגאַנג, געשפּרונגען דורך די פענסטער. 13 פערזאָן זענען נע'הרג'עט געוואָרען. ס'זענען דאָ זעהר פיל פערוואונדעטע. די גרויסע צאָהל קרבנות ערקלערט זיך דערמיט, וואָס אויף דער פאָרשטעלונג זענען געווען זעהר פיל קינדער און שול-יוגענד.

האנדעלס-בילאנץ זיך נישט פערגערט.

וואַרשאַ, 13. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט). דער האַנדעלס-בילאַנץ פאַר נאָוועמבער האָט זיך נישט פערערגערט לגבי אָקטאָבער.

שיער נישט אַן עלילת-דם אין דווינסק

די אבידה איז אָבער געפונען געוואָרען.

ריגע. (יט"אַ). מיט איינינע טעג צוריק האָט אין דווינסק פּאַסירט אַ פאַל, וועלכער איז קוים געווען אַרויסצורופען אַן עלילת דם. ווען אַן עדה יודען איז געזעסען אין אָוונט אין בית המדרש ביי אַ בלאַט גמרא איז פּלוצלינג אַריינגעלאָפען די שומר'טע אַ קריסטין, האַסטיג אַרויסגעלאָפען אויף די בימה. אַ קלאָפּ געטאָן איבער'ן שולחן און אויסגעשריגען: „גיט מיר אָוועק מיין קינד! וואו האָט איהר אַהינגעטאָן מיין טעכטערל?!

אין בית-מדרש איז ענטשטאַנען אַ מהומה. אַלע זענען צושראָקענע אויפגעשפּרונגען פון די ערטער און געפּרובט דערגעהן ביי דער קריסטין, וואָס אַזוינס איז פאָרגעקומען. זי האָט אָבער נישט געוואָלט ענטפערן. האַלטענדיג איין איין טענה'נען, מען זאָל איהר אומקעהרען איהר טאָכטער'ל.

אין גוטע שרעק זענען אַלע געלאָפען זוכען דאָס פערפאַלענע מיידעלע און אינגיכען האָט מען געפונען די אבידה. עס האָט זיך אַרויסגעוויזען, אַז זי איז פשוט געווען ביי אַ שכנ'טע און זיך פערשפּילט.

אַזוי אָבער ווי די שומר'טע איז אַ פשוט'ע קריסטין און עס וואָלט איהר קיינמאָל נישט איינגעפאַלען אַזאַ משוגה'ווילדע זאַך, איז פערהאַן אַ חשד, דאָס פינסטערע עלעמענטען האָבען געפּרובט מאַכען אַן עלילת-דם.

דונאַי וועט שיכור ווערען...

בודאַפּעשט, 13 (ספּ. טעל.) אין ראַאַב איז פערברענט געוואָרען די גרעסטע שפּירט ראַפינעריע אין גאַנץ מיטעל-איראָפּע. די היזקות ווערען בערעכענט אויף 22 מיליאַרד. כדי צו פערהיטען פון אַן אויפרייס זענען 100,000 העקטאָליטער שפּירט אַרויסגעלאָזט געוואָרען אין דונאַי.

דער פּויבסט שענקט זיין בילד

דעם יודישען וויאלאנטשעליסט בראָניסלאַוו גימפּעל.

רוים, 13 (טעלעגראַפיש דורך י.ט.א.) דער יודישער וויאָלאָנטשעליסט בראָניסלאַוו גימפּעל איז אויפגענומען געוואָרען אויף אַ פּריוואַטער אוידיענץ ביים פּויבסט. דער פּויבסט האָט זיך פעראינטערעסירט מיט דער אָפּשטאַמונג פונ'ם יודישען קינסטלער און זיין מוזיקאַלישער קאַריערע. צום סוף האָט דער פּויבסט בעוואונשען ערפאָלג און האָט דעם קינסטלער געשענקט צום אָנדענקען זיין בילד מיט אַן אייגענהענדיגער אויפשריפט.

1,461,000 ארבייטסלאָזע אין דייטשלאנד.

בערלין, 13 (ספּ. טעל.) אין די לעצטע 2 וואָכען איז די אַרבייטסלאָזיגקייט אין דייטשלאַנד, געשטיגען אויף 53,000 פערזאָן. די אַלגעמיינע צאָהל אַרבייטסלאָזע דערגרייכט איצט די צאָהל פון 1,461,000 מענשען.

דער שטעמפעל-אפצאהל.

וויפיל עס בעטרעפט פון בקשות, פולמאכטען, וועקסלען און באנעס. וואס יעדער סוחר דארף וויסען.

אין גייעם סטעמפעל-געזעץ, זענען פערהאן פאלגענדע ענדערונגען, וואס איז זעהר וויכטיג, אז יעדער סוחר זאל זיך מיט זיי בעקענען.

1) פאר א טשעק בעטרעפט דער סטעמפעל-אבצאהל בלויז אין צוויי פאלען דריי פראצענט מיל פון דער סומע, אויף וועלכען דער טשעק איז אויסגעשטעלט, א) ווען דער טשעק-אויסשטעלער האט דעם טשעק איבערגעגעבען. א אנדערער פערזאן פארן בעשטימטען טערמין מיט דער אויסשטעלונגס-דאטע, אדער ב) אז אין טשעק פיגורירט דער אויסשטעלער גלייכצייטיג אלס טראסאט, דאן בעטרעפט דער סטעמפעל-אבצאהל, ווי געזאגט, 3 פרא מיל, אין אלע אנדערע פאלען זענען טשעקען פריי פון סטעמפעל-אבצאהלען.

2) דער סטעמפעל-אפצאהל ביי א פערטראג צווישען קאמיסאנט און קאמיטאנט בעטרעפט א פינפטעל ד. ה. 2 פרא מיל פון דער פ"אוויזיע-סומע וואס קומט דעם קאמיסאנט, אויב דער קאמיסאנט אדער דער קאמיטענט האבען געמאכט א פערטראג וועגען אזא געשעפט, פון וועלכען מען דארף צאהלען א נעווערבע-שטייער, אדער די ארטיקלען זענען פון דאזיגען שטייער בעפרייט.

3) ביים מאכען א פערטראג ביי דינגען א לאקאל אדער דירה בעטרעפט דער סטעמפעל-אפצאהל 1 פראצ. פון דער סומע. וועלכע מען וועט דארפען צאהלען פאר'ן דירה-געלד און פאר אלע צוגאבען צום דירה-געלד, אזוי אויף ווי לאנג דער פערטראג איז געמאכט. אויב עס ווערט פערלענגערט די וואוינצייט, דאן פערפליכטעט דערזעלבער סטעמפעל-אפצאהל נאטירליך זענען מונדליכע אפמאכען פריי פון דאזיגען אפצאהל.

4) פון באגען און אנדערע שולד-שיינען מאכט דער סטעמפעל-אפצאהל אויס א האלבען פראצענט.

אויף דער ערשטער זייט פון דער בקשה דארף אויפגעקלעבט ווערען א סטעמפעל, אדער מען קען דעם סטעמפעל-אבצאהל בעצאהלען אין בעטרעפענדער פינאנץ-קאסע. נישט אבגעשטעמפעלטע בקשות ווערען נישט ערלעדיגט. דער פעראינטערעסירטער קען פערלאנגען א בעשטעטיגונג, אז מען האט אנגענומען זיין בקשה. נאטירליך אויב ער איז געשטעמפעלט.

עס זענען אבער פאראן בקשות, וועלכע אונטערליגען נישט קיין סטעמפעל-אבצאהלונגען און דאס זענען פאלגענדע:

בקשות וועגען מיליטערדינסט, וועגען א פאסטען אין מלוכה-אמטען, וועגען הנחות ביי עפענטליכע דאנינעס, בקשות, וואס בעציהען זיך צו שריפטליכע מעשים. אויב די רעקורסען און פולמאכטען אין די דערמאנטע ענינים זענען פריי פון סטעמפעל-אבצאהלען. בקשות, וועגען איבערווייזונגען פון פרעמדע וואלוטעס קיין אויסלאנד, אויב די איבערווייזונגס-סומע שטייגט נישט אריבער 200 זל. זענען אויך בעפרייט פון סטעמפעל-אבצאהלען. אויך בקשות צו קהל, פוילישע קאנסולאטען אין אויסלאנד און אויסלענדישע קאנסולאטען אין פוילען זענען אויך פריי פון סטעמפעל-אבצאהלען.

פון יעדען בייגעלעגטען דאקומענט (זאלאנטשניק) צו די פון סטעמפלען בעפרייטע בקשות דארף בעטרעפען דער סטעמפעל-אבצאהל 50 גר. „זאלאנטשניקעס", וואס זענען בייגעלעגט געווארען צו בקשות, וועלכע ווערען אריינגעטראגען צום צווייטען מאל, זענען נויטיג פאר דער ערלעדיגונג פון די ערשטע בקשות, זענען פריי פון סטעמפלען. דאס זעלבע איז אויך חל אויף בקשות, וואס זענען בטעות אריינגעטראגען געווארען אין א אונריכטיגען אמט און דאן ערשט זענען זיי איבערגעגעבען געווארען אין ריכטיגען אמט.

רעקורסען געגען הויך-אויסגעמאסטע-נע שטייערן אדער צאל דארפען אבגעשטעמפעלט ווערען, אויב די שטרייט-סומע איבערשטייגט 100 זל. — מיט 2 זל., אויב די שטרייט-סומע איז העכער פון 50 זל. און נידריגער ווי 100 זל — מיט 50 גר. סטעמפעל. רעקורסען וועגען שטריים-סומעס, וועלכע זענען נידריגער פון 50 זל. זענען פריי פון סטעמפלען.

פון פולמאכטען מאכט דער סטעמפעל אפצאהל אויס 3 זל. פריי פון סטעמפלען זענען פאלגענדע פולמאכטען:

פראצעס-פולמאכטען, אויב עס האנדעלט זיך וועגען א סומע, וואס איבערשטייגט 100, דאן מאכט דער סטעמפעל-אבצאהל אויס 1 זל. פון יעדער פולמאכט.

פולמאכטען פאר פערטרעטען אין פראצעסען פאר'ן שטראף-געריכט, אדער אין אדמיניסטראטיווע צי אין שטייער-פראגען ווי אויך אנדערע פולמאכטען זענען פריי פון סטעמפעל-אבצאהלען.

ד"ר ח. באלכאן.

יורידישע עצות.

אין דער דאזיגער אפטיילונג גיט די רעדאקציע פון „נייעם פאלקסבלאט" ענטווארטען אויף יורידישע אנפראגען, וואס ווערען צוגעשיקט נאר שריפטליך פון אונזערע לעזער.

2636. א פארבער פון פאנסקא גאס.

אלס איינס צו איהר בעוועגט אייער פארבעריי מעכאניש אדער נישט, קוים האט איהר נאר א קעסעל מוזט איהר שוין בעצאהלען 18 זל. א קווארטעל פאר אויסרייניגען דעם קוימען, אונאפ-הענגיג דער פון, צו איהר צאהלט יא דעם הויזווירט פאר די אויסגאבען אדער נישט. דעם דאזיגען אפצאהל קאן דער צעך פון די קוימען קעהרער איינמאנען דורך דער פערמיטלונג פון דער פאליציי.

2637. מ. ג. פון נאוואמיעסקא 19.

2638. אנ'ארבייטער.

2639. S. M. פון פרזעדבורזשעלניאנא.

2640. כץ פון פאלודניאווע 22.

2641. נדב וועלי.

2642. שמואליק.

וועגען אייערע ענינים מוזט איהר זיך פערזענליך פערשטענדיגען מיט אונזער יוריסט אין רעדאקציע טעגליך פון 3 ביז 4 נאכמיטאג, מיטברענגענדיג די ציימונג.

2643. ג. גריום.

לויט'ן אוסטאווו וועגען בעקעמפען די נישט עהרליכע קאנקורענץ קאן מען נישט בעשטראפען פאר עפנען זיך אין זעלבען הויז אנ'עהנליך געשעפט.

2644 א לעזער פון גייערס-מארק.

אזוי ווי איהר זענט שוין 70 יאהר אלט, קאנט איהר זיך בעפרייען פון דער פליכט צו זיין אנ'אפיעקון פון די מינדער-יעהריגע קינדער און איבערגעבליבענעם פערמעגען. ווענדעט זיך וועגען דעם אין פרידענס-געריכט.

2645 א לעזער פון באלוט.

איהר זענט געפאלען א קרבן פון אנ'אפעריסט. 40 דאלאר דארף דאס ערלעדיגען אזא ענין נישט קאסטען. מעלדעט וועגען דעם אין דער פאליציי.

2646. א לעזער פון פאמארסקא.

עס דראהט איהם ביז 3 יאהר. ער קאן זיך בעמיהען וועגען צוריקבעקומען די פערלוירענע בירגערשאפט פונקט אזוי ווי א פרעמדער בירגער אדער בירגערלאזער,

----

2647. א גרופע לאנדשטורמיסטען.

וואויסקאווי שטייער ווערט גענומען צום ערשטען מאל אין לויפענדען יאהר מחייב זענען דעם דערמאנטען שטייער צו צאהלען די פערזאנען, וועלכע זע-נען געשטאנען צום פאבאר אין יאהר 1925. א צייגניש וועגען ארבייטסלאזיג-קייט בעפרייט נישט פון צאהלען דעם שטייער. לויט'ן ארט. 1 פון דער פער-ארדנונג פון פינאנץ-מיניסטער פון 6 טען אויגוסט 1926 זענען אבער יא בעפרייט א זעלכע, וועלכע האבען צייגנישען וועגען נישט ארבייטספעהיגקייט. א רעקורס קאן מען דערלאנגען אין דער איזבא סקארבאווא.

2648. ב. ג.

שטיבלעך און חברות זענען בעפרייט פון צאהלען וואוינונגס-שטייער.

2649. אויב דער אנגעקלאגטער מיי-סטער אנערקענט, אז ער איז אייך שול-דיג די געפאדערטע סומע וועט די פרושעדאווניע נישט אנגעוואנדען ווערען.

בעקאנטמאכונג.

כ'מאך בעקאנט די ג. קונדשאפט, אז צוליב די קאנקורענץ האב איך

בעדייטענד רעדוצירט די פרייזען!

און עמפעהל אין א גרויסען אויסוואהל זעמטליכע אין- און אויסלענדישע

פערפומעריע-ארטיקלען

פון די בעדייטענדסטע פירמעס, ווי:

Cotti, Houbigan, Guerlain, Violett, Dralle און אנדערע

די ג. קונדשאפט ווערט געבעטען צו בעזוכען מיך און זיך איבערצייגען.

בעמ.: פאר רעיעלע סחורה ווערט גאראנטירט!

מיט אכטונג

אנגראסיסטען בעקומען ראבאט!

Perfumerja: Drukier, Zawadzka 11.

קופאן.

יורידישע אפטיילונג פון „נייעם פאלקסבלאט"

בעם דערלאנגען אנ'אנפראגע אויף א יורידישע עצה דארף צוגעלעגט ווערען דער קופאן מיט דער דאטע פון טאג, ווען די אנפראגע ווערט אריינגעגעבען. אויף אנפראגען אהן קופאן וועט מען ענטפער נישט געגעבען ווערען.

גילטיג דעם 14. דעצעמבער 1926.

ווען מען פערראט דעם סוד פון א פרוי.

אנ'איטאליענער, א שארלאטאן האט דערפאר בעצאהלט מיט זיין לעבען

קעטרין דע נינא, א 16-יעהריגע איטאליענערקע, איז בעגאנגען א קאלטבלוטיגען, א שוידערליכען מארד.

עפיס איז דא אין דעם מארד-פערברעכען פון קעטרין דע נינא, איבער וואס עס לוינט זיך יעדען מענשען צו פערטראכטען.

וואס איז די געשיכטע פון דער איטאליענערקע?

ווען זי איז נאך געווען א יונג קינד, א מיידעלע פון צוועלף יאהר האט איהר מוטער געהאלטען אין הויז א סובלאקאטאר, לואיזשי פינא, א מאן פון 30 יאהר וואס איז געווען בעקאנט פאר א שארלאטאן.

און עס האט פאסירט, וואס עס פאסירט אפט, ווען א פאמיליע בעפרייגדעט א פרעמדען מענשען, וואס איז בעקאנט פאר א טויגעניכטס.

פינא האט דאס אומשולדיגע מיידעלע פעראומגליקט.

מורא האבענדיג פאר איהר מוטער, האט די קליינע קעטרין בעהאלטען ביי זיך אין הארצען דעם סוד פון איהר אומגליק. דאן איז געקומען ראקא דע נינא, וואס האט זיך אין איהר פערליבט און צו 15 יאהר איז זי שוין געווארען א פערהייראטע פרוי.

זי איז געווען א גוטע, געטרייע ווייב אזוי וויים ווי מען קאן דאס ערווארטען פון א פרוי, וואס איז נאך אליין א קינד; אבער זי איז געווען גליקליך מיט איה"ר מאן.

איהר אומגליקליכע געהיימניש האט זי געוואלט פערגעסען. זי האט געהאפט, אז קיינער וועט עס נישט ערפארען און עס וועט בעגראבען ווערען צוזאמען מיט איהר.

אבער אנדערש האט געדענקט איהר אמאליגער פערפיהרער.

ער האט געהערט צו יענעם סארט מענער שארלאטאנעס, וואס האבען האלר זיך צו גרויסען מיט זייערע זיגען איבער די פרויען; מענער, וואס אויב זיי האבען אפילו נישט צו דער-ציילען פון אמת'ע זיגען, דערציילען זיי פון פאלשע.

נו, האט עס פאסירט, דאס ער האט זיך צוזאמענגעטראפען מיט'ן מאן פון דער יונגער פרוי, וואס ער האט פאר איהר חתונה פעראומגליקט, און ער האט ארויסגעגעבען דעם סוד פון איהר פרי-הערדיגען לעבען.

צו וואס האט ער דאס געטון? וואס האט אט דער פערברעכער געוואלט גע-ווינען, פערשווארצענדיג דעם נאמען פון דער פרוי, וואס ער האט אמאל געליבט?

דאס איז געווען די בערימעריי פון א מאן א שארלאטאן, וואס גרויסט זיך מיט זיין ערפאלג ביי פרויען.

אבער דער יונגער קעטרין דע נינא האט עס געבראכט א בארג מיט צרות.

דאס איטאליענישע בלוט האט אין איהר מאן אויפגעקאכט פון צארן איבער זיין יונגער פרוי, פארוואס זי האט איהם אפגענארט. ער האט עס בעטראכט פאר א פערראט, וואס זי, אלס קינד, איז געווען די געליבטע פון אנ'אנדערען מאן, און —

די יונגע, אומערפארענע פרוי איז ארויסגעטריבען געווארען אויף דער גאס.

זי איז געבליבען אהן א דאך איבער איהר קאפ, אהן א שטיקעל ברויט אויף צוהאלטען איהר נשמה, און פעסטגעשטויסען פון איהרע איטאליענישע לאנדסלייט, וואס האבען איהר פערראכט פאר איהר אמאליגער זינד.

אין איהר פערצווייפלונג האט די יונגע פרוי געקויפט א רעוואלווער און האט איהר אמאליגען געליבטען און פערפיהרער דערשאסען אויף טויט פאר די אויגען פון הינדערטער מענשען.

און נישט לייכט איז ער יונגער קעטרין אנגעקומען איהר בלוטיג פער-ברעכען.

זי האט געמוזט מאכען א לאנגע ריי-זע פון איהר צערראכענער היים אין א שטעטיל אין איטאליען אזש נאך ניו-יארק, און זי האט איהר פערפיהרער געזוכט און געמוזט לאנג נאכשפירען, איידער זי האט איהם אויסגעפינען.

אבער זי האט דאך איהר נקמה דער-גרייכט. לואיזשי פינא האט בעצאהלט מיט זיין לעבען, און דאן האט זי, די מערדערין, זיך אליין איבערגעגעבען צו דער פאליציי.

און אונז געהט דא נישט אן, וואס עס וועט זיין איהר גורל, צי וועט זי פערמשפט ווערען פאר'ן מארד אדער זי וועט אפשר גאר בעפרייט ווערען, אבער עס איז ווערט זיך צו פערטראכ-טען איבער דער טראגישער געשיכטע פון דער יונגער קעטרין דע נינא.

עס מעגען זיך פערטראכטען יענע מענער, וואס האבען זיך געמאכט פאר זייער געוואוינהייט צו דערציילען פון זייער געוואלדיגען ערפאלג ביי פרויען.

מיר קענען אזא יונגערמאן. ביי א גלעזעל קאווע, צווישען א חברותא פון אזעלכע וואולע יונגען ווי ער אליין איז, דערציילט ער פון זיינע ליבע-אוואנטורעס מיט פרויען.

קיין פרוי, הייסט עס, קאן איהם נישט ביישטעהן; אלע זענען אין איהם פער-ליבט און אלעמען פערדרעהט ער דעם קאפ און בע'כישופ'ט זיי.

און טאמער ווילט איהר איהם נישט גלויבען, וועט ער אייך אנרופען נעמען פון בעקאנטע פרויען, מיט וועמען ער האט אפשר נאך קיינמאל אין זיין לע-בען זיך נישט בעגעגענט.

עס געהט איהם נישט אן, וואס ער רואינירט דעם גוטען נאמען פון אומ-שולדיגע פרויען, און עס ארט איהם נישט, וואס מען וועט אפשר אויסגע-פינען, אז ער איז א ליגנער, אבי אויף דער מינוט מאכט ער דעם וואויל-יונ-גערישען איינדרוק פון א לואיזשי פינא.

און נאך מעהר מעגען זיך אויף דעם מאל פון יענער יונגער איטאליענערקע פערטראכטען די פרויען, וואס זענען צופיל פערשווענדעריש מיט זייער פריינדליכקייט.

א פרוי מעג אפשר גאר אהן בייזע מחשבות שענקען א מאן איהר פריינד-ליכען שמייכעל. זי רעדט צו איהם פריינדליך, איז צופרידען מיט זיינע קאמפלימענטען און נעמט-אן פון איהם קליינע, אומבעדייטענדע טובות.

און אפטמאל שענקט זי א מאן, וואס איז איהר בעקאנט, איהר צוטרויען און בעטראכט איהם פאר איהר פריינד.

אבער זי ווייס נישט, אז דערזעלבער „פריינד" וועט אפשר נאכדעם געהן צווישען חברים דערציילען, אז זי איז זיין בעליבטע; אז ער וועט ענטדעקען ליבע-געהיימנישען, וואס ער האט אפשר גאר נישט.

זי ווייס נישט, קיין פרוי ווייס נישט, אז א סך מענער זעהען זייער גרויס-קייט נאר אין בערימעריי, אז זיי זיי געוועלטיגען איבער די פרויען-הערצער און זענען די שותפים אין זייערע ליבע-געהיימנישען.

אבער עס איז נישטא קיין גרעסערער אנ'סוואורף, ווי א מאן, וואס פערראט א פרוי'ס געהיימניש, אפילו ווען עס איז אמת.

און עס איז נישט דא קיין נארישערע פרוי, ווי די, וואס פערטרויעט זיך צו א מאן, וואס איז נישט איהר אייגענער

וואיים סוף-כל-סוף מוז עס קומען צו א טראגעדיע. (ניט.)

א באראן, זוהן פון א משומד, ווערט בעשולדיגט אין ערמארדען צוויי אקטריסעס.

אין דער לעטצער צייט קאכט וויען מיט א סענסאציע, וואס שפילט זיך אפ אין די זאגענאנטע „הויכע פענסטער" פון דער אריסטאקראטישער געזעלשאפט און אין שוישפילער קרייזען. עס איז א מערקווירדיגע סענסאציע מיט א ליבעס-געשיכטע און א דאפעלטע מארד-געהיימניס, אין וועלכען עס איז פערוויקעלט דער בעקאנטער ווינער אריסטאקראט באראן ערנסט הויזער.

דער באראן ווערט נעמליך בעשולדיגט, אז ער האט אויף א געהיימניספאלען שטייגער אומגעבראכט די צוויי שעהנסטע פרויען פון וויען. ביידע זענען געווען בעקאנטע שוישפילערינס. איינע איז טאקע געווען זיין אייגענע פרוי איהר נאמען איז געווען סוזי דעוורינט, די טאכטער פון דער בעקאנטער שוישפילערין פון ווינער בורג טעאטער, מאדאם באבעטע דעווריענט.

סוזי דעווריענט איז אויך געווען א שוישפילערין, אבער נישט אזא בעריהמטע ווי איהר מוטער, מאדאם באבעטע דעווריענט. דערפאר אבער איז סוזי דעווריענט געווען א זעלטענע שעהנהייט און אין וויען האט זי זיך גערעכענט טאקע פאר דער גרעסטער שעהנהייט און פאר דער גרעסטער מאדע-קעניגין אין די אריסטאקראטישע סאלאנען. סוזי דעווריענט האט געהייראט מיט איינעם פון די רייכסטע אריסטאקראטען, באראן ערנסט הויזער, א זוהנדעל פון דעם רייכען ווינער אריסטאקראט לעאפאלד הויזער, וועלכער איז פרעזידענט פון דעם אריסטאקראטישען שפיל-קלוב „ווינער קאסינא" וואו די אריסטאקראטישע וועלט קומט א הוליע טוהן און „שפילען רולעט". „בכור סודות" דערצעהלט מען זיך אין וויען, אז דער באראן און אריסטאקראט לעאפאלד הויזער, וועלכער איז יעצט פרעזידענט פון דעם „שפיעלס-קאסינא", האט אמאל, ווען ער איז נאך געקומען פון א קליין שטעדטעלע אין גאליציע, אלס פשוט'ער יוד מיט בארד און פאות, געהייסען מיט זיין כשר'ן נאמען ר' ליביש הויזער. „לעאפאלד" האט ער זיך א נאמען געגעבען פיל שפעטער ווען ער האט זיך גע'שמד'ט און איז געווארען א באראן. אבער ס'איז שווער אויסצוגעפינען צו די „סודות" זענען טאקע אמת. פיל וויכטיגער זענען די „סודות" פון זיין זוהנדעל ערנסט הויזער. ווי מיר האבען שוין דערצעהלט, האט ערנסט הויזער צוריק מיט יאהרען געהייראט מיט דער דאמאלס-בעריהמטער שעהנהייט און שוישפילערין סוזי דעווריענט. די הייראט איז נישט געווען גליקליך. דער באראן ערנסט הויזער האט גלייך נאך זיין חתונה פערפיהרט א ליבע מיט דער באראנעסע אירמא הילינג, וועלכע איז געווען דער שעהנער סוזי דעווריענט'ס קאנקורענטקע סיי אין שעהנהייט סיי אין דעם טעאטער, וואו ביידע זענען געווען שוישפילערינס. סוזי האט זיך דערוואוסט, פון איהר מאנ'ס „לינקע ליבע", דאס האט זי זעהר געקרענקט און זי האט געגען אהם פערפיהרט א גט-פראצעס און געפאדערט א גרויסע סומע געלד אלס אלימאני. אבער פלוצים בעפאר דער גט-פראצעס איז פארגעקומען, איז סוזי דעווריענט, אין עלטער פון עטליכע און צוואנציג יאהר, געשטארבען אין דעם לוקסוס-פאלאץ סעמערינג נעבען וויען. די פאמיליע פון דער פערשטארבענער האט די טויטע געבראכט קיין וויען און מען האט זי בעגראבען אויפ'ן בית עולם פון דעם קרייז דעבלינג.

די בעריהמטע שוישפילערין מאדאם באבעטע דעווריענט האט שטארק געטרויערט אויף דעם פריהצייטיגען טויט פון איהר טאכטער. צו ערשט האט עס געהייסען, אז סוזי איז געשטארבען פלוצים פון א הערץ-שלאג. באלד אבער איז ארויס א קלאנג, אז סוזי דעווריענט איז נישט געשטארבען פון א קראנקהייט נאר, אז זי איז בעגאנגען זעלבסטמארד. דאס איז נאך געווען א גרעסערע איבעראשונג. ווארום ס'איז נישט געווען קיין שום אורזאכע, אז די לעבענס-לוסטיגע פרוי זאל פלוצים בעגעהן זעלבסטמארד. איהר פערצווייפעלטע מוטער איז געפאהרען קיין סעמערינג און דארט האט זי גע'עהן דאס טויטען צעטעל, וואס דער דאקטאר האט אנגעשריבען ווען ער האט אונטערזוכט די פערשטארבענע און פעסטגעשטעלט דעם טויט. און אין צעטעל איז ווירקליך געווען אנגעגעבען אז סוזי דעווריענט האט זיך פער'סמ'ט מיט צינקאלי. אז די פערצווייפעלטע האט געפרעגט איהר איידעם דעם באראן הויזער, פארוואס ער האט זי אבגענארט און נישט געזאגט דעם אמת, אז איהר טאכטער האט זיך פערגיפטעט, האט ער געענטפערט, אז ער האט זי, די מוטער, נישט געוואלט קרענקען מיט דער נאכריכט. אבער די מוטער האט אלץ נישט געקענט גלויבען, אז איהר לעבענס לוסטיגע טאכטער איז פלוצים בעגאנגען זעלבסטמארד.

אזוי שנעל ווי דער באראן ערנסט הויזער איז געווארען אנ'אלמן, איז ער א חתן געווארען מיט סוזי'ס קאנקורענטקע, דער שוישפילערין אירמא הילינג, אבער ער האט מיט איהר נישט געהייראט און דערוייל געלעבט א גוטען באג אין אז ער האט שוין געהאט פערשפילט א גרויסען פערמעגען געלד און געמאכט גרויסע חובות, איז ער אריבערגעגאנגען צו א שוכן און זיך געהייסען רעדען א רייכען שידוך.

מען האט איהם גערעדט א שידוך מיט דער רייכער מאדאם פאלמי, וועלכע האט פערמאגט א גרויסע באנק אלס נדן איז אונזער באראן טאקע גיך און באלד א חתן געווארען מיט דער מאדאם פאלמי. אבער זיין פריהערדיגע געליבטע, די שוישפילערין אירמא הילינג, האט איהם געסטראשע'ט, אז זי וועט ארויסגעבען געוויסע סודות וועגען איהם, אויב ער וועט זי פערלאזען און היי אטען מיט דער מאדאם פאלמי.

אייומאל אבער איז וויען איבערראשט געווארען פון דער נייעס, אז די יונגע, שעהנע און לעבענסלוסטיגע שוישפילערין אירמא הילינג, די געוועזענע כלה פון באראן הויזער, איז אוועק שפאצירען אין די סעמערינגער בערג נעבען וויען און איז מעהר נישט צוריקגעקומען. מען האט זי אויף מארגען געפינען טויט אין א שפאלט פון א בארג. עס איז ארויס דעמאלט א קלאנג, אז די שוישפילערין הילינג איז בעגאנגען זעלבסטמארד, אז זי האט זיך אראפגעווארפען פון א פעלזען און געבליבען ליגען טויט.

אין וויען האט מען אבער נישט אויפגעהערט צו רעדען וועגען דעם געהיימניספולען טויט פון די 2 שוישפילערינס. אין די אריסטאקראטישע סאלאנען האט מען זיך גענומען שושקען, אז דער באראן הויזער איז דער מערדער פון די 2 שוישפילערינס, פון זיין פרוי סוזי דעווריענט און פון זיין געליבטער אירמא הילינג. מען האט גערעדט גאנץ געשמאק, אז דער באראן האט פערגיפטעט זיין פרוי סוזי דעווריענט אום זי זאל נישט געווינען דעם גט-פראצעס, וואס זי האט געפיהרט געגען איהם, און מיט זיין געליבטער אירמא הילינג איז ער געגאנגען שפאצירען אין די בערג און זי אראפגעווארפען פון א פעלז, און זי אזוי ארום אפגערוימט פון וועג, ווייל זי האט געטראהט די „סודות" וועגען דעם טויט פון זיין פרוי.

די פאליציי האט זיך ביז יעצט נישט געוואלט ציהערען צו די „קלאנגען" און „סודות" ביז – ביז צוויי בעקאנטע ווינער פערזענליכקייטען, דער בעקאנטער ווינער שריפטשטעלער אדאלבערט שטערנבערג און דער בעריהמטער ווינער אדוואקאט דר. וואלטער ראדע, האבען גענומען די זאך אין זייערע הענד. באלד זענען זיי ארויס אין די ווינער צייטונגען מיט א רייהע ארטיקלען, וועלכע האבען אויפגעקאכט גאנץ וויען. זיי האבען עפענטליך אין די צייטונגען גענומען בעשולדיגען דעם באראן הויזער, אז ער איז דער מערדער פון די צוויי שוישפילערינס. זיי האבען ערקלערט, אז זיי האבען בעוויזען, אז דער באראן הויזער האט פערגיפטעט זיין פרוי און אז זי איז פער'סמ'ט געווארען נישט פון צינקאלי, נאר פון אנ'אנדער גיפט. פערלאנגט, אז מען זאל אויפגראבען דעם קבר פון סוזי דעווריענט און אז דאקטוירים זאלען פאלמעטען דעם טויטען קערפער אום פעסטצושטעלען פון וואס פאר א גיפט סוזי דעווריענט איז געשטארבען. אויך האט גרויף שטערנבערג געדרוקט א רייהע ארטיקלען אין ווינער „אלגעמיינער צייטונג", אז ער האט בעוויזען, אז דער באראן הויזער איז געגאנגען מיט אירמא הילינג שפאצירען אין די בערג א טאג פריהער ווי מ'האט געפונען די שוישפילערין טויט. אבער-ביז די פאליציי האט גענומען נאכפארשען די בעוויזען, האט דער באראן הויזער אין מיטען נאכט געלאזט אויפ'ן בית עולם אויסגראבען דעם קערפער פון זיין פרוי סוזי דעווריענט און איהם בעגראבען אויף אנ'אנדער בית עולם. דער טאט איז געווארען שטארק פערדעכטיג, און יעצט האט די פאליציי שוין א נעהם גענומען די זאך אין איהרע הענד.

דערוויייל אבער איז ערנסט הויזער פערשוואונדען געווארען פון וויען און מען ווייסט נישט, וואו ער געפינט זיך. עס האט געהייסען, אז ער איז אנטלאפען קיין אמעריקא. אבער אלע שיפס-קאמפאניעס האבען אויף דער אנפראגע פון דער פאליציי טעלעגראפירט, אז אזא מאן איז נישט געפאהרען אין די לעצטע טעג קיין אמעריקא. די דעטעקטיוון זוכען ארום דעם באראן ערנסט הויזער, אבער ער איז ווי אין וואסער אריין.

מ-פ.

די ליבעס פון אקייזערין.

היסטארישער ראמאן פון לעבען אין רוסישן קייזערליכן הויף

פון ל. זאכער מאזאך.

(54

— א, די גרעפין בעסטושעוו איז איבערגעגעבען אונזער זאך מיט לייב און לעבען, זי האט לעסטאק'ן אין פראנקרייך...

גלייך נאכדעם האט בערגער זיך געזעגענט מיט' שכור'ן לאפוכין און איז אוועק צו לעסטאק'ן.

ווען לעסטאק האט דערהערט, אז די באראנעסע אייכענבערג האט שרעקליכע ידיעות פון מארקיז באטא, איז ער אוועקגעלאפען אין קייזערליכען פאלאץ און האט געלאזט וויסען וועגען דעם יעליזאוועטא'ן.

אין דער נאכט פון 4 טען אויפ'ן 5 טען אויגוסט האט מען ארעסטירט די באראנעסע אייכענבערג מיט איהר זוהן איוואן. און אויף מארגען האט מען ארעסטירט די גרעפין בעסטושעוו מיט איהר טאכטער אין א גוט לעם פעטערהאף. די יונגע טאכטער פון דער באראנעסע אייכענבערג, אין וועלכער דער יורש פון יעליזאוועטא'ן, פרינץ פיאטער, איז געווען פערליבט און וועלכע איז געווען א הויף-דאמע, האט מען אויך ארעסטירט.

די באראנעסע אייכענבערג און איהר זוהן און די גרעפין בעסטושעוו האט מען פערשיקט אין א פעסטונג און זייערע טעכטער האט מען געהאלטען ארעסטירט אין די היימען פון זייערע עלטערן.

יעליזאוועטא האט זיך געפרייט, וואס זי האט נעהאט איצט אנ'אויסרייד, זיך אפצורעכענען מיט איהרע צוויי קאנקורענטקעס, מיט איינער, פארוואס זי האט היגטער איהר רוקען געלעבט מיט איהר געליבטען שובאלאוו, און מיט דער אנדערער — פארוואס זי האט זיך געהאלטען פאר דער שענסטער פרוי.

— איך וועל שוין זעהן — האט זי געזאגט מיט א מין קרענקליכען נצחון צו לעסטאק'ן — אז די באראנעסע אייכענבערג זאל נישט קענען מעהר זאגען, אז זי איז די שענסטע פרוי אין רוסלאנד.

און לעסטאק האט זיך אויך געפרייט: מיט איין קלאפ האט ער דער'הרג'עט די בעסטושעווס פאליטיק, די פריינדשאפט פון דער צאריצא צו עסטרייך. ווידער האט ער געזיגט איבער זיינע געגנערס.

די צאריצע האט אונטערגעשריבען אנ'אוקאז, וועלכער האט בעשטימט א קאמיסיע, וואס זאל אויספארשען וועגען דער פערשווערונג פון מארקיז באטא געגען דער רוסישער רעגירונג. די מיטגלידער פון דער דאזיגער קאמיסיע זענען געווען גענעראל אושאקאוו, לעסטאק, טרובעצקאי, וואס זיי אלע האבען געהאסט בעסטושעוו'ן, און הויך זיי אויך דעם מלוכה-ראט דעמידאוו'ן.

ווען זי האט דעם דאזיגען אוקאז אונטערגעשריבען, איז מיט אמאל אריינגעקומען ראזומאווסקי.

יעליזאוועטא איז א ביסעל צימישט געווארען, ווען ער איז אריינגעקומען, ווייל זי האט ווידער געהאנדעלט אהן זיין וויסען, פערקעהרט ווי זי האט איהם צוגעזאגט.

און כדי צו יוצא זיין פאר איהם, האט זי איהם דערצעהלט וועגען דער ראזיגער פערשווערונג, וואס איז גאר וואס אויפגעדעקט געווארען, און אויך וועגען די ארעסטירטע און וועגען דער קאמיסיע וואס זי האט בעשטימט.

ראזומאווסקי האט איהר אויסגעהערט גאנץ רוהיג.

— איך האב מורא — האט ער זיך דערנאך אנגערופען — אז איהר האט ווידער געהאנדעלט איבערגעאיילט, מאיעסטעט. מיר פאלט איין, אז די גאנצע געשיכטע מיט דער פערשווערונג איז אויסגעטראכט פון לעסטאק'ן, וועלכער, ווי אלע ווייסען, איז א ביטערער שונא פון בעסטושעווען.

— ווייל דו ביזט זיין פריינד — האט די צאריצע איהם איבערגעשלאגען — איך וועל אבער זיין אומפארטייאיש און וועל קייגעם פון אייך נישט גלויבען. די קאמיסיע וועט די גאנצע געשיכטע אונטערזוכען און איך וועל משפט'ן לויט די בעוויזען, גאנץ אומפארטייאיש.

— זאל גאט געבען, אז זיי זאלען בעקומען אנ'אומפארטייאישען משפט, — האט ראזומאווסקי געזאגט — איך האב אבער מורא...

לעסטאק האט זיך אריינגעמישט:

— איהר דארפט נישט מורא האבען, מיר האפען, אז די בעשולדיגטע וועלען זיך אליין מודה זיין אין זייער פערברעך.

— זיי וועלען זיך מודה זיין, ווייל איהר וועט זיי אזוי לאנג פייניגען, ביז זיי וועלען זיך מודה זיין אין יעדער פערברעך, וואס איהר וועט פאר זיי אויסטראכטען — האט ראזומאווסקי איהם געענטפערט אויפגערעגט.

יעליזאוועטא איז אויך אויפגערעגט געווארען.

— איהר נעהמט זיך אן פאר די דאזיגע פערברעכערס? — האט זי אויסגעשריען.

— איך נעהם זיך נישט אן פאר זיי — האט ראזומאווסקי געענטפערט, נאר פאר אייך אליין, מאיעסטעט. אייער כבוד וויל איך פערהיטען און אייער געפיהל פאר יושר, איך וויל נישט, אז מ'זאל זאגען, אז איהר האט געהאנדעלט אומגערעכט, וואס אין דעם פאל הייסט עס — פערברעכעריש.

די צאריצע האט זיך פערטראכט, דערנאך זיך אפגערופען:

— וועט איהר זיין צופרידען, ווען איך וועל האלטען די שבועה, וואס איך האב געגעבען, בעת איך האב ערגומען דעם טראן, צו שענקען דאס לעבען די פערברעכערס?

— ניין, מאיעסטעט, איך פערלאנג מעהר — האט איהר מאן געענטפערט — איך פערלאנג, אז מ'זאל נישט צווינגען די אנגעקלאגטע זיך צו מודה זיין דורך פייניגען און מאטערן זיי. ווארום מ'וועט געוויס דערנאך זאגען, אז זיי זענען אונשולדיג געווען, נאר מ'האט זיי אזוי לאנג געפייניגט, ביז זיי האבען לענגער די יסורים נישט געקענט אריבערטראגען און זיי האבען זיך מודה געווען אין א פערברעך, אין וועלכען זיי זענען נישט שולדיג געווען, כדי צו בעפרייען זיך פון די דאזיגע יסורים.

— איך גיב דיר מיין הייליג ווארט — האט די צאריצע געזאגט — אז מ'וועט זיי נישט פייניגען און מ'וועט זיי נישט בעשטראפען מיט'ן טויט. ביסטו איצט צופרידען?

— יא, מאיעסטעט — האט ראזומאווסקי געענטפערט — איך בין צופרידען ווי אלע מאל, ווען איך דערפיהל דיין געוויסען.

ווען איהר מאן איז אוועק, האט די צאריצע זיך צולאכט הויך אויפ'ן קול, זי האט זיך אנגערופען צו לעסטאק'ן:

— דער נארישער מענש, ער ווייס נישט, אז ס'איז דא א ערגערע שטראף פאר דער באראנעסע און דער גרעפין, ווי מאטערן און טויט?

און יעליזאוועטא האט מיט א קרענקליכען פערגעניגען געטראכט וועגען דער דאזיגער שטראף פאר איהרע קאנקורענטקעס.

אנשטאט טאטורעס — ליבע.

די אויספארשונגס-קאמיסיע האט באלד זיך גענומען צו איהר ארבייט.

גלייך ביים ערשטען פערהער האבען די אנגעקלאגטע זיך פרייוויליג מודה געווען אין אלצדינג. זיי האבען נישט געלייקענט, אז זיי האבען געפלאנעוועט א פערשווערונג געגען יעליזאוועטא'ן און איהר רעגירונג. אבער די נעמען פון די אנדערע פערשווערערס האבען זיי בשום אופן נישט געוואלט ארויסגעבען. (לאפוכין האט זיך דערשאסען אין מאמענט, ווען מ'איז געקומען איהם ארעסטירען).

יעדערער, וואס האט ז מאל ארויסגערעדט א פאר ווערטער מיט דער באראנעסע אייכענבערג צי מיט דער גרעפין בעסטושעוו, איז ארעסטירט געווארען. קיינער האט זיך נישט געפיהלט זיכער אין פעטערבורג. נישט קוקענדיג אויפ'ן דאזיגען טעראר, האט מען די נעמען פון די אנדערע פערשווערערס נישט געקענט אויסגעפונען.

לעסטאק האט געפאדערט פון דער צאריצע, אז זי זאל ערלויבען אנצווענדען געגען די אנגעקלאגטע די מאטער מאשין.

יעליזאוועטא האט אבער געוואלט האלטען איהר ווארט, וואס זי האט געגעבען ראזומאווסקי'ן — דאס הייסט, נישט צו פייניגען די אנגעקלאגטע ביים פערהער. און פלוצלינג האט זי זיך אנגערופען צו לעסטאק'ן:

— איך האב א פלאן. איך וועל זיך שוין דערוויסען, ווער די אנדערע פערשווערער זענען. איך נעהם עס אויף זיך.

אויף מארגען פארנאכט איז צום יונגען באראן איוואן אייכענבערג אין געפענגעניש אריינגעקומען אנ'אפיציר און האט איהם געשפירט אין קייטען, ארויסגעפיהרט איהם אין דרויסען, וואו ס'איז געשטאנען א צוגעשלאסענער שליטען, און איז מיט איהם אין דאזיגען שליטען אוועקגעפאהרען.

(פארטזעצונג קומט).

מוטערס!

פאר לאנגע אין די אפטיקן און קלאר אפטעקן דעם הינענשע

פודער פאר קינדער

Puder Dzidzi"

(מיט'ן העהנדל) 7571

וועלכער דערהאלט דעם קינד'ס קערפער אין געזונדהייט און ריינקייט.

א שאכטעל 60 גראשן.

ער מתי עצל תשכב?

ווי לאנג וועסטו וואַרטען מיט דיינע אינזשונג און פאר־מלחמה'דיגע העקסלען?

מתי תקום משנתך?

ווען וועסטו קומען אין בעזשן?

17 פעטריקאווער 17

2־טען הויף, פארטער, דורכגאנג און זאכאדניא 52, וואו ס'וערט ערלעדיגט און געשריבען אלערליי ביטשריפטען, קלאוזולעס, זאבעזפיטשעניעס אויף אלע שטערד און פוילען, אפעלאציעס, אדוואקאטן, רעקורסען, ווענען פטער און קא־מיסאריאט־רזשאנדע, ביטעס אוו ווענען דורה און אוזשאנד ראוויטשמען און אין אלע פאלייציי־בעצירקען, שותפות־אקטען, סטאטוטען, אקטען אינטערצייוזעס, אקטען דארעאזיזעס, קארט ספראווע, ווי אויך איבערזעצונגען און אלע שפראכען.

רעכט־קאנסולענט י. מאנעלא,
פעטריקאווער 17 וזאכאדניא 52
שנעל, רעעל און בוליג!

Dr. med. **H. LUBICZ**
צענטעלניאנא 43, טעל. 41-32.
ספעציאליסט פאר הויט, ווענערישע און פנ־עם־שוואכע קראנקהייטן 589
תהלגנג מיט קראנקה־לאמפען (הארי־אויספאל)
נעמט אן פון 8—10 און פון 5—8 אוונט

Dr. med. **M. GLAZER**
ul. ZIELONA Nr. 6
קאנסילטער פאר פאַרזשיסליכע קראנקהייטן, לאגרינג, ווערוניעם פון 8—12, 5—8, 9—7 אוונט
45-49

Dr. med. **I. WAJNBERG**
Cegielniana 47 tel. 26-02
אינערלייכע קראנקהייטן. ספעצ. לונגען און הארץ־קראנקהייטן, אַזש־רענטגענג, מיט קווארצליכט
בערג־זון
נעמט אן פון 3—5 נאכמיטאג

Dr. **L. LEWITAN**
טרעסע 5 מיין באגראנאטען
קראנקהייטן פון נערוון 31

Dr. med.
EYCHNER Jakób
Aleja 1-go Maia 16, Tel. 11-24
אינערליכע־ און קינדער־קראנקהייטן
נעמט אן פון 7—6, זונטאג פון 3—4.

Dr. Feliks Bornstein
Cegielniana 4
טעלעפאן 34 90.
ספעציאליסט: אקושער און פרויען־קראנקהייטן.
נעמט אן פון 4—6 נאכמיטאג.

רענטגענ־צע פון דאקטוירים ספעציאליסטן
בזשעזינער 11, טעל. 37-63
אפען פון 9 פרי ביז 7 אווענט

ד"ר וואלינסקי	נאז, האלז, אויערן־קר.	3—4
ד"ר הערשנער	קינדער־קראנקהייטן	12—9 5—4
ד"ר שיפמאן	אינערליכע קראנקה.	12—10 6.30—5
ד"ר לוביטש	הויט־און געשלעכט־קר.	2—12
ד"ר שמירגעלד	נערוון און גייסטקראנקה קר.	3—1
ד"ר נאלדבלאט	אויגען־קראנקהייטן	2—12.30
ד"ר קלאצבערג	כירורגישע קראנקה.	2½—1½
ד"ר בערנבאום	פרויען און געבורט־הילף	3—4

פאזיט־אוזיע, זשער פ־שטעדגונגען, די שטראלען א. ז. ה. רענטגענ־שטראלן, קוואנטעליכט, באנען און אויסגעלעכענע, עלעקטראטעראפיע, אַפּעראַציעס. אויך לאבאראטאריע: ארין, בלוט, שפייעכץ א. א. וו. אלע ארט אנאליזען. 2120

אימפפונגען געגען שקארלאטין.

ביי די רענטגענ־טשינעט פון דעם קאבינעט

דענטיסטישער קאבינעט
עס נעמען אן:

ד"ר זילבערשטיין	צאהן־ארצט	9—.1½
ד"ר לאזשינסקא טשאראפאלסקא	צאהן־ארצט	7.30 - 3

קונסטליכע ציינער, קראנען, פלאמבען א. ז. וו. ביי אויף טעגליך זונטאג.

– Dr. –
Z. Rakowski
ספעציאליסט פאר אויערן, נאז, האלז, און לונגען־קראנקהייטן,
קאנסטאנטינאווסקא 9
טעלעפאן 27-81
שפרעכשטונדען: פון 12 ביז 2 און פון 5 ביז 7. נעמט אויך אן אין לעטשניצע זגערזשער 17 פון 10—11 און פון 2—3 נ.מ.

Dr. med.
LUDWIK RAPEPORT
Pr. Narutowicza 25 (Dzielna) tel. 44-10.
ספעציאליסט פאר נירען, בלאַזען און הארן־קראנקהייטען.
נעמט אן פון 1 ביז 2 און פון 4 ביז 7 אוונט.

Dr. med.
W. Eychner
פרויען־קראנקהייטן און אקושעריע
זגערזשער 38 טעל. 34-72.
נעמט אן אין דער לעטשניצע פעטריקאווער 294 פון 12—2
מיטאג און דער היים פון 6-8 אוו.

Dr. med.
Różaner
ספעציאל־ארצט פאר וועגערישע און הויט־קראנקהייטן.
— בעהאנדלונג —
מיט קינסטליכע בערג־זאַנגע.
נעמט אן פון 8—10 פרי און פון 5—8 אוונד
נארוטאוויטש 9 1. שטאק
טעלעפאן 28-98.

השבת אבידה

געהאנדלט: פון פיקווארקאווער
אויף זאכאדניא דורך ציגעלניאנע האב איך פארלוירן א זילבערנעם וויגער מיט א דאקמען קוויטעל, אבצוגעבען: געגען בעלוינונג צו
אספים, זגערזשער 82. 811

ס'וועט נעזונט

שמעפער־געזערעז

(רעכטעווער'ס) 812
ביי נוסענאוויטש, שקאלנא 7

געניצטע

6 שטילער

אטאמאנע א טיש בוליג
צו פארקויפן
Piramowicza 9
רעכטס אפיציענע פארטער. 801

אקושערקע ניעמאי

אנגעשטעלט אין דער פרויען־קראנקען־קאסע, האט זיך איבערגעציגען פון בזשעזינער 13 אויף

2 מל נארסקא 2

(רוג בזשעזינער). 705

שעהן

און שנעל שרייבען קאליגראף ל. בערמאן

פון זאוואדזקא 4, האט זיך איבערגעצויגן אויף

דזשעלנא 42, וואהנ. 13.

די ערגעבטע צובראכענע שריפט וערט פארבעסערט אין 5 טעג, דער, הער אויך קאנדישע, קאן זיך אויסלערנען גוט שרייבן און יודיש בריף אין 3 וואכען.

---

2 קעלער־רוימען

צו פארגרינגן דורקער ביים טויר, צו ערפאהרען ביים וועכטער

אלעיא 1-טער מאי 4.

הייזוועש

די בעסטע סארטען־טעגליך פריש.

יעקל פאכטער

זגערסקא 9 ZGIERSKA 9
Pomorska 8, tel. 38-10. 908

שייטלעך

פון בערשידענע קוואליטעטען האר, פערש. מאדעלען, גרויסע אויסוואהל, רעעלע בעהאנדלונג, צו בעקומען קאמיענא 5, 2־טען הויף לעצטען איינגאנג, 2־טען שטאק ביי בצלאל פארושינסקי.

פון פערפומען, קאלאנסקע וואסערן, ווי אויך פון טואלעט־זייפען, קרעמל און אויסגעהמיסטיש

10% ראבאט

D. MARKUS

688 Perfumerja
PIOTRKOWSKA 59, telefon 28-02

Lek. Dentysta
Jakób Botwinik

געארבעט אין דער לאדזשער קראנקען־קאסע איבער 4 יאהר, נעהמט יעצט אן טעגליך, אויסער שבת פון 3 ביז 9 אוונד אין דער

נאוואמעסקא 26, פראנט 2. שטאק

היילען, פלאמבירען, צאהן־ציהען אהנע שמערצען, קינסטליכע ציינער, קאראנען און גאלד־ברוקען.

▲▼▲▼ ציינהעלפיכע פרייזען. ▲▼▲▼

פאר מיטגל. פון קראנקען־קאסע און ווערען אפשליסען זער בוליג.

Dr. med.
J. Polakow
ספעציאליסט פאר קינדער־קראנקהייטן
Konstantynowska 37a
טעלעפאן 39-75
נעמט אן פון 5—6½ אין דער היים און פון 2—3 אין דער לעטשניצע אויף גערטנער־מארק, פעטריקאווער 294.

Dr. med.
Braun
פאלודניאווא 23
טעלעפאן 40-26
ספעציאל־ארצט פאר הויט און וועגערישע קראנקהייטן און מענער־שוואכע.
בעהאנדלונג מיט קווארץ־ליכט (האר־אויספאל)
נעמט אן פון 9—12 פרי און פון 5 — 8 אוונד

Dr. S. SZNITKIND
Piotrkowska 14
הויט־און וועגער. קראנקה.
עמפפאנגס־שעה'ן פון 9—11 פרי, און פון 4 נאכמ. ביז 9 אוונד. 458

Dr. med.
B. FROM
אקושער און פרויען־קראנקהייטן.
פאנסקא 12, טעל. 42-61
נעמט אן פון 3—5 נאכמ. 557

Dr. H.
Hammer
אקושער און פרויען־קראנקה.
נעמט אן פון 5 ביז 7 אוונד
Wschodnia 38,
telefon 28-39.

היילפעדאגאגישע קורסען

פאר שוואכבעגאבטע און שווערערציהבארע קינדער, שפראכשטערונגען (שטאמלען, טויבשטומהייט)

Dr. med. A. Szmirgeld
נערוון־ארצט.
עלעקטראטעראפיע, ליכטהייל־אפאראטען.
CEGIELNIANA 6,
tel. 51-89
עמפפאנגס פון 5 — 7 אוונד.

— ד"ר —
י. הערשפינקעל
Zawadzka 15,
telefon 11-87
— — ספעציאליסט פאר — —
קינדער־קראנקהייטן.
נעמט אן אינדערהיים פון 8—10 פריה און פון 3—5 נאכמיטאג און אין לעטשניצע „פאמאק".

Dr. med.
L. Pikielny
ספעציאל־ארצט פאר נירען, בלאזען, הארן־קראנקהייטן
Nawrot 8,
telefon 19-90.
עמפפאנגס פון 4—7 אוו. 641

Dr. ADAM
Grosglik
Al. Kościuszki 27,
tel. 51-78
הויט און וועגערישע קראנקה. מאן און פרויען־ליכט־הייל אינסט.
נעמט אן פון 4—7 אין אוונד.

Dr. med. **J. Szmerlowski**
פרויען־קראנקה. און אקושעריע.
נעמט אן פון 3 ביז 5,
פעטריקאווער 17,
טעלעפאן 7-13.

אכטונג!

די לאנגיעהריגע בעוואוסטע פאבריק פון

שאמאט־אייוועןאון קוכען

— פון —

וואָלטשאנסקא 63

איז אויך שטענדיג פארזעהען מיט א גרויסען אויסוואהל פון פערשידענע שאמאט־אייווען און קוכען. אויסלענדישע און איינהיימישע בוליג און בעקוועם! מיט אכטונג 919

ש. ראזענבלום.

פריוואט־וואוינונג דזשעלנא 24.

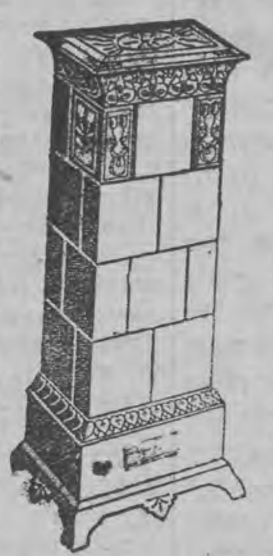

אגרוס צימער

פון 2 פענסטער מיט עלעקטריש בעלייכטונג

צו פערמיעטע.

808
צוזעהן פון 11 ביז 6 אין אוונט אל. 1. מאי 16 וו. 7.

Chérys-Paris

MYDŁA–Woda kolońska i toaletowa
-ELIKSIR Mydełka do zębów.
PERFUMY. !!! Żądać wszędzie !!!
Reprez. na Łódź i wojew. łódzkie
S.Cwajg, Łódź Pomorska 67

רענטגענ־צע פון דאקטוירים ספעציאליסטן
און ערצטליך־דענטיסטישער קאבינעט
זגערסקא 17, טעל. 16-33.

ד"ר ראקאווסקי	נאז, האלז, אויערן קר.	11—10 2—3 7½—6½
ד"ר רושאנער	הויט־און געשלעכט־קר.	11—10 2—1
ד"ר גאלדשטיין־פאלאק	אויגען־קראנקהייטן	2—1 7—8
ד"ר יומסמאן	נערוון־קראנקהייטן	12—2
ד"ר ראזענצווייג	קינדער־קראנקהייטן	12—10 4—5
ד"ר פאפיערני	פרויען־און געבורט־הילף	1—1½ 5—6
ד"ר קאנטאר	כירורגישע־קראנקהייטן	4—3 2—1.1
ד"ר וויינבערג	אינערע הערץ לונגען־קר.	11—1 5½—7
ד"ר סמופעל	רענטגען	4—6 10—12
א. גראדוענטשיק	צאהן־ארצט	3—7
נ. ראזעם	צאהן־ארצט	9—2

צאהן־טונג־היילונג, בעלייכטונגען, קוואַרצען, פאטענען, א. א. וו. ביי דער לעטשניצע איז פאראן

רענטגענ־אינסטיטוט

היילונג פון הויט־קראנקהייטען פון קאפ (פארך) מיט רענטגענשטראהלען, פאר בעשטראהלונג און דורכלייכטונגען, קווארץ־לאמפ, דיאטערמיע, לעקטראציע, אלע בלוט אנאליזען. א קורס פאר מאסאזש.

אימפונגען געגען שארלאך (סקארלאטין) פון 4—5 נאכם. די לעטשניצע איז אויף אפען זונטאג.

חיוס אין ד״ר שפּם.

דאנטיסט און צאהנטעכניק
י. ביטענסקי

5 קאנסטאנטינער 5

נעהמט אן אלע טאג פון 9 פריה ביז 8 אווענד.

פרייזען בילינג! בערעכנונג אהן נעצאהלט

אנאָנס־פרייזען! | אבאנאמענטס־פרייז |

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman

Czcionkami i druk: „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.